НАРЕДБА № 10 ОТ 27 ЮНИ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И КЛИМАТА И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023-2027 Г.

В сила от 30.06.2023 г.

Издадена от министъра на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.56 от 30 юни 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.41 от 10 май 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.46 от 31 май 2024г., изм. ДВ. бр.63 от 26 юли 2024г., изм. и доп. ДВ. бр.19 от 7 март 2025г., доп. ДВ. бр.106 от 9 декември 2025г., ***изм. и доп. ДВ. бр.30 от 27 март 2026г.***

Глава първа.
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на интервенциите в поети задължения в областта на околната среда и климата и хуманно отношение към животните, включени в Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., наричан по-нататък "Стратегически план", за отказ за изплащане и намаления на плащанията, за оттегляне на изплатената финансова помощ и за извършване на проверките по чл. 70 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП), както и за реда за налагане на административни санкции.

(2) Наредбата се издава за прилагане на чл. 70 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/2115".

Чл. 2. Прилагането на интервенциите по чл. 3, ал. 1 и плащанията по тях се предоставят при спазване на изискванията на:

1. Стратегическия план;

2. Регламент (ЕС) 2021/2115;

3. Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/2116";

4. Делегиран регламент (ЕС) № 2022/126 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета с допълнителни изисквания по отношение на някои видове интервенции, посочени от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП за периода 2023 - 2027 г. съгласно същия регламент, както и с правила във връзка със съотношението за стандарт 1 за добро земеделско и екологично състояние (ОВ, L 20/52 от 31 януари 2022 г.);

5. Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета с правила по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметките, обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 20 от 31 януари 2022 г.);

6. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/128 на Комисията от 21 декември 2021 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметките, проверките, обезпеченията и прозрачността (ОВ, L 20 от 31 януари 2022 г.);

7. Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2289 на Комисията от 21 декември 2021 г. за определяне на правила за прилагане на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета относно представянето на съдържанието на стратегическите планове по ОСП и относно електронната система за сигурен обмен на информация (ОВ, L 20 от 31 януари 2022 г.);

8. Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/2290 на Комисията от 21 декември 2021 г. за установяване на правила за методите за изчисляване на общите показатели за крайния продукт и за резултатите, предвидени в приложение I към Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 458 от 22 декември 2021 г.);

9. Делегиран регламент на Комисията (ЕС) 2022/1172 от 4 май 2022 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в рамките на общата селскостопанска политика и прилагането и изчисляването на административните санкции във връзка с предварителните условия (ОВ, L 183/12 от 8 юли 2022 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) 2022/1172";

10. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 на Комисията от 31 май 2022 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол в общата селскостопанска политика (ОВ, L 183/23 от 8 юли 2022 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173";

11. Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1475 на Комисията от 6 септември 2022 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на оценката на стратегическите планове по ОСП и представянето на информация за мониторинга и оценката (ОВ, L 232 от 7 септември 2022 г.);

12. Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/130 на Комисията от 18 януари 2023 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на представянето на съдържанието на годишните доклади за качеството на изпълнението (ОВ, L 20 от 31 януари 2022 г.).

Чл. 3. (1) Интервенциите в областта на околната среда и климата и хуманно отношение към животните по чл. 1, ал. 1, включени в Стратегическия план, са:

1. Подпомагане отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия чрез практики за интегрирано производство;

2. Насърчаване на естественото опрашване;

3. Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия;

4. Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство;

5. Опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство;

6. Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм);

7. Поддържане на местообитанията на червеногушата гъска (Branta ruficollis), Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи;

8. Възстановяване и поддържане на деградирали пасищни територии;

9. Хуманно отношение към животните и антимикробна резистентност.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) По интервенциите по ал. 1 или съответно в операциите се поемат многогодишни и едногодишни ангажименти за изпълнение на доброволно поети задължения и спазване на изисквания по управление на дейности или годишни задължения за хуманно отношение към животните.

(3) Задълженията по ал. 2 надхвърлят съответните законоустановени изисквания за управление съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП и стандартите за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП, минимални изисквания за използване на торове и на продукти за растителна защита, както и съответните други задължителни изисквания, определени в Стратегическия план или установени в националната нормативна уредба и в правото на Европейския съюз.

Глава втора.
ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ И ЗАЯВЛЕНИЯ

Раздел I.
Земеделски стопани

Чл. 4. (1) Допустими за подпомагане по реда на тази наредба са земеделски стопани, които:

1. са регистрирани в Интегрираната система за администриране и контрол по чл. 30, ал. 1 от ЗПЗП (ИСАК);

2. са активни земеделски стопани по смисъла на чл. 54 от ЗПЗП;

3. отговарят на условията за подпомагане по съответните интервенции по чл. 3, ал. 1.

(2) Земеделски стопани, заявили подпомагане само по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2, могат да не отговарят на изискването по ал. 1, т. 2, като трябва да са регистрирани съгласно чл. 7, ал. 1 от ЗПЗП.

(3) Земеделските стопани предоставят на Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) информацията, необходима за тяхното идентифициране по чл. 59, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

Чл. 5. (1) Земеделският стопанин или упълномощеното от него лице, което отговаря за изпълнението на дейностите и задълженията в стопанството, кандидат по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8, трябва да имат:

1. агроекологично обучение в областта на земеделието, насочени към: смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него; устойчивото развитие и ефективно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух; защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта или други в областта на околната среда и климата; или

2. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) доказан опит в извършването на агроекологични дейности - изпълнявали са поети ангажименти по мярка 214 "Агроекологични плащания" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. или по мярка 10 "Агроекология и климат" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.

(ПРСР 2014 - 2020 г.), аналогични на тези, които прилагат при поемане на многогодишен ангажимент по съответната интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8.

(2) Условията по ал. 1, т. 1 трябва да са изпълнени до 31 декември на втората година от изпълнение на многогодишния ангажимент по съответната интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8.

(3) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Условията по ал. 1, т. 1 трябва да са изпълнени до края на годината на кандидатстване по новите едногодишни ангажименти по операция "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)" на интервенцията "Насърчаване на естественото опрашване" и по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 5.

Чл. 6. (1) Изпълнението на изискванията на чл. 5, ал. 1, т. 1 се установява с документ за преминато обучение, издаден от обучаваща институция, съгласно Закона за висшето образование или удостоверение, издадено от някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

(2) Удостоверението или друг документ за преминато обучение по част от професия или получена степен на професионална квалификация трябва да бъде издадено от някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в Регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.

(3) Удостоверението или документът за преминато обучение по ал. 1 и 2 не се предоставят на хартиен носител, ако могат да бъдат проверени служебно от ДФЗ.

Чл. 7. (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Когато земеделският стопанин или упълномощеното от него лице, което отговаря за изпълнението на дейностите и задълженията в стопанството, вече са доказали, че отговарят на изискванията по чл. 5, при поемане на многогодишен или едногодишен ангажимент по съответната интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8 изискванията по чл. 5 се считат за изпълнени.

Раздел II.
Прехвърляне на стопанство

Чл. 8. (1) Земеделските стопани, поели многогодишен ангажимент по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8, в хода на изпълнение на задълженията си по този ангажимент могат да прехвърлят земеделското си стопанство.

(2) При прехвърляне на стопанство приобретателят продължава извършваните от прехвърлителя дейности до края на многогодишния ангажимент, когато отговаря на изискванията по чл. 4 и 5 и на изискванията за подпомагане за съответната интервенция.

(3) При прехвърляне на стопанството приобретателят встъпва в правата и задълженията на прехвърлителя по подадено през текущата кампания на годината на кандидатстване заявление за подпомагане или заявление за плащане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9 и по многогодишния ангажимент по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8 след одобрението на ДФЗ.

(4) Приобретателят на задължения по многогодишни ангажименти по ал. 1 трябва да отговаря на изискванията на чл. 4 преди датата на одобрение на прехвърляне на стопанството и на чл. 5, когато прехвърлянето е извършено след втората година от поетия многогодишен ангажимент.

Чл. 9. (1) След промяна в собствеността и ползването на производствените единици прехвърлителят и приобретателят подават чрез системата за електронни услуги (СЕУ) по чл. 30, ал. 2, т. 6 от ЗПЗП или пред областната дирекция на ДФЗ (ОД на ДФЗ) по регистрация на прехвърлителя съвместна декларация по образец, одобрен от изпълнителния директор на ДФЗ, за прехвърляне на

стопанството, по реда на Наредба № 4 от 2023 г. за условията и реда за подаване на заявления за подпомагане по интервенции за подпомагане на площ и за животни (ДВ, бр. 30 от 2023 г.), наричана по-нататък "Наредба № 4 от 2023 г.", и в срока по чл. 18, ал. 3 от същата наредба.

(2) Държавен фонд "Земеделие" уведомява прехвърлителя и приобретателя за взетото решение в срок един месец от постъпване на декларацията и всички изискуеми документи в ОД на ДФЗ, като им изпраща съобщение за одобрението чрез СЕУ.

Чл. 10. Когато приобретателят декларира, че ще продължи прилагането на дейности по интервенцията до края на многогодишния ангажимент, но не го изпълни, прехвърлителят възстановява изплатената финансова помощ, получена до момента на прехвърляне на стопанството, а приобретателят възстановява изплатената финансова помощ, получена след прехвърляне на стопанството.

Чл. 11. При прехвърляне на стопанство приобретателят спазва всички задължения и изисквания по управление на дейностите на прилаганите интервенции, които е прилагал прехвърлителят до изтичане на многогодишния ангажимент.

Раздел III.
Подаване на заявления за подпомагане, заявления за плащане и заявления за доброволен отказ

Чл. 12. (1) Земеделските стопани подават заявления за подпомагане и/или заявления за плащане в сроковете за прием и при условията, определени в заповедта на министъра на земеделието и храните по чл. 5 от Наредба № 4 от 2023 г.

(2) "Заявлението за подпомагане" по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8 през първата година на кандидатстване е и "заявление за плащане".

(3) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) През всяка следваща година от многогодишния ангажимент земеделските стопани, бенефициенти по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8, подават "заявление за плащане".

(4) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Земеделските стопани могат да заявят в изпълняван многогодишен ангажимент чрез подаване на заявление за подпомагане или плащане нови земеделски площи или парцели, които могат да бъдат одобрени за участие при наличие на финансови средства след отчитане на необходимите средства за поетите многогодишни ангажименти от ДФЗ до ограниченията по бюджета на съответната интервенция или при допълнителни условия, уредени в заповедта по чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 2023 г., или когато е приложимо, след предприемане на подходящи други действия по чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП.

(5) Заявлението за подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9 е и "заявление за плащане".

Чл. 13. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Прием на заявления за подпомагане и/или заявления за плащане може да се извършва под условие в съответствие със заповедта по чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 2023 г. В този случай земеделският стопанин писмено декларира съгласието си, че одобрението за участие в съответната интервенция или операция по някоя от интервенциите по чл. 3, ал. 1, разширяването на многогодишния ангажимент по чл. 3, ал. 1, т. 1, 3, 4 и 8 и предоставянето на финансовата помощ ще се извърши при наличие на финансов ресурс, след отчитане на необходимите средства от ДФЗ за поетите ангажименти до ограниченията по бюджета на съответната интервенция в Стратегическия план.

Чл. 14. (1) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Земеделските стопани с

подаването на заявленията по чл. 12 заявяват за участие в съответната интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8 земеделски парцели, животни или пчелини/пчелни семейства.

(2) Земеделските стопани с подаването на заявление по чл. 12, ал. 5 заявяват интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9 и допустимите по дейностите в интервенцията животни, отглеждани в животновъден обект, регистриран по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД), съответно:

1. всички животни от допустимите категории за дейността "Осигуряване на благоприятна жизнена среда/свободна подова площ на животните", отглеждани в съответния животновъден обект;

2. животните, с които се извършва паша за дейността "Осигуряване на свободно отглеждане на открито";

3. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) животните, с които се извършва дейността "Намаляване употребата на антимикробни средства".

Чл. 15. (1) (Предишен текст на чл. 15, доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Земеделските стопани при подаване на заявленията по чл. 12 посочват кода на дейността от съответната интервенция съгласно приложение № 1 срещу всеки парцел, животно или пчелин/пчелно семейство.

(2) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) В интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6 от 2026 г. могат да се заявяват животни и площи в обхвата на допустимите за подпомагане територии след 2025 г., както са определени в Становището по екологична оценка № 5-4/2023 г.

Чл. 16. (1) Заявлението за подпомагане или плащане, подадено от земеделския стопанин, може да бъде коригирано по всяко време след подаването му в случай на очевидна грешка, призната от ДФЗ, въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие, че земеделският стопанин е действал добросъвестно.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да признае очевидна грешка само когато същата може да бъде непосредствено установена при проверка на информацията, съдържаща се в предоставени със заявлението документи.

(3) Извън случаите по ал. 1 и 2 заявленията за подпомагане могат да бъдат изменени или да бъдат изцяло или частично оттеглени от бенефициента при условията на чл. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 и Наредба № 4 от 2023 г.

Чл. 17. (1) Земеделските стопани предоставят на ДФЗ чрез СЕУ информацията и копие на изискуемите документи по чл. 6, документите за съответната интервенция и изисканата допълнителна информация по чл. 116.

(2) В случай че е предоставен документ по ал. 1 на името на упълномощено лице по чл. 5, ал. 1, земеделският стопанин, заявил подпомагане по реда на тази наредба, предоставя заверено копие на актуално нотариално заверено пълномощно в сроковете по чл. 5, ал. 2.

Чл. 18. (1) Подпомаганите земеделски стопани могат да поискат прекратяване на поет многогодишен ангажимент, като подадат чрез СЕУ или в съответната областна дирекция на ДФЗ заявление за доброволен отказ по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, като възстановяват получената до момента финансова помощ по интервенцията.

(2) Държавен фонд "Земеделие" информира чрез СЕУ в едномесечен срок от получаването на заявлението по ал. 1 земеделския стопанин за размера на финансовата помощ, която трябва да бъде възстановена.

(3) Заявлението за доброволен отказ по ал. 1 не се одобрява от ДФЗ, когато земеделският стопанин не е възстановил получената финансова помощ.

(4) Земеделски стопанин, който е подал заявление за доброволен отказ по ал. 1, не може да ползва никакви права от заявлението за плащане по съответната операция.

(5) Не се отпуска финансова помощ за отказания многогодишен ангажимент по съответната интервенция за годината на подаване на заявлението за доброволен отказ.

Глава трета.
УСЛОВИЯ ЗА ОДОБРЕНИЕ ЗА УЧАСТИЕ

Чл. 19. (1) (Предишен текст на чл. 19 - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г., доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) През годината на подаване на заявление за подпомагане по чл. 12, ал. 1 и 2 при наличие на финансов ресурс за многогодишни ангажименти и след проверка на условията за допустимост на земеделския стопанин, подал заявление за подпомагане по реда на Наредба № 4 от 2023 г., ДФЗ одобрява за участие допустимите заявени дейности, земеделски парцели и/или животни, и/или пчелини/пчелни семейства в съответната интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8.

(2) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Изпълняван многогодишен ангажимент по интервенциите по чл. 3, ал.1, т. 1, 3, 4 и 8 може да бъде разширен с нови заявени за подпомагане площи, когато са изпълнени изискванията и условията за одобрението им за участие съгласно глава трета.

Чл. 20. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Земеделският стопанин може да бъде одобрен за участие в ангажимент по интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8, когато:

1. отговаря на изискванията на чл. 4 и условията на съответната интервенция;

2. е подал заявление за подпомагане по чл. 11 от Наредба № 4 от 2023 г., с което в срока по чл. 12 от Наредба № 4 от 2023 г. е заявена поне една интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8;

3. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) е предоставил в ДФЗ чрез СЕУ необходимата информация и копие на изисканите документи във връзка с изпълнението на дейностите по съответната интервенция в предвидените срокове.

(2) Държавен фонд "Земеделие" одобрява за участие земеделския стопанин по ал. 1 с изпълнявани дейности, земеделски парцели, животни и пчелини, които в годината на подаване на заявление за подпомагане отговарят на условията за допустимост за съответната интервенция.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) Земеделският стопанин, заявил подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2, може да бъде одобрен за участие, когато е регистриран собственик или ползвател на животновъдни обекти (пчелини) в електронна платформа за оповестяване на растителнозащитните, дезинфекционните и дезинсекционните дейности (ЕПОРД) съгласно чл. 9а от Наредба № 13 от 2016 г. за мерките за опазването на пчелите и пчелните семейства от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекциозни и дезинсекционни дейности (ДВ, бр. 70 от 2016 г.). Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка относно регистрацията в ЕПОРД към края на месеца, следващ месеца на изтичане на срока по чл. 12 от Наредба № 4 от 2023 г.

(4) Земеделският стопанин, заявил подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6, може да бъде одобрен за участие от Държавен фонд "Земеделие", когато притежава и извършва дейността с най-малко или 50 овце, или 10 говеда, или комбинация от разрешените видове животни, но не по-малко от 10 животински единици (ЖЕ) от видовете животни, с които е разрешено извършването на паша.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделският стопанин, заявил подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6, може да бъде одобрен за участие, когато е предоставил копие от разрешителното за паша по чл. 59, ал. 6 и/или копие от документите по чл. 59, ал. 5 и ал. 7, и/или ал. 7а в предвидените срокове.

(6) Земеделският стопанин, заявил подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 7,

операция "Засяване и отглеждане на есенни зърнено-житни култури в местообитанията на червеногушата гъска на 50 % от заявената по дейността площ и с минимум 30 % царевица", е заявил площи, с които се изпълнява съотношението от минимум засети и отглеждани 50 на сто есенни зърнено-житни култури и 30 на сто царевица.

(7) Земеделският стопанин, заявил подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 8, отглежда и притежава селскостопански/пасищни животни, които са идентифицирани в подаденото заявление за подпомагане.

(8) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) По интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 8 размерът на площите в хектари, заявени в нови многогодишни ангажименти от 2024 г., трябва да е равен на размера на животинските единици на селскостопанските/пасищните животни, които са идентифицирани в подаденото заявление за подпомагане.

Чл. 21. За да бъдат одобрени за участие земеделски парцели от ДФЗ, заявени за подпомагане по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6, 7 и 8, трябва да отговарят най-малко на следните изисквания:

1. да са с минимална площ съгласно чл. 38в, ал. 3 от ЗПЗП;

2. размерът на общата площ на земеделските парцели по т. 1 за съответната интервенция да е равен или по-голям от минималната допустима площ за съответната операция или интервенция;

3. да са коректно идентифицирани в допълнителната информация и документи, предоставяни от земеделския стопанин чрез СЕУ;

4. заявените дейности да отговарят на условията за допустимост по съответната интервенция.

Чл. 22. (1) За да бъде одобрено за участие от ДФЗ заявено за подпомагане животно по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 5, трябва да отговаря най-малко на следните изисквания:

1. да е собственост на кандидата за подпомагане;

2. да се отглежда в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД;

3. да е от порода съгласно приложение № 2;

4. да е въведена в Интегрирана информационна система по чл. 51, ал. 3 от ЗВД информацията за неговата идентификация и порода.

(2) За да бъдат одобрени за участие от ДФЗ заявените животни по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6, трябва да:

1. са собственост на кандидата за подпомагане;

2. се отглеждат в животновъдни обекти, регистрирани по реда на ЗВД;

3. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) са от вид и брой, който съответства на вписаните в издаденото разрешително за извършване на паша по чл. 50, т. 5 от Закона за защитените територии (ЗЗТ) и/или в документа по чл. 59, ал. 7, т. 1 и/или по ал. 7а.

(3) Всички животновъдни обекти, в които се отглеждат животни от земеделски стопанин, кандидат по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9, трябва да са регистрирани по реда на ЗВД и да е спазена забраната по чл. 139, ал. 1, т. 17 от ЗВД.

Чл. 23. (1) За да бъде одобрено за участие от ДФЗ стопанство по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2, трябва:

1. заявеният/те пчелин/и да е/са:

а) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) собственост или предоставен/и за ползване на земеделския стопанин към началото на стопанската година, в която се подава заявлението за подпомагане/плащане;

б) регистриран/и по реда на чл. 137 от ЗВД;

2. в пчелина/ите по т. 1 трябва да:

а) се отглеждат най-малко 10 броя пчелни семейства, собственост на кандидата за подпомагане, с които се извършва дейността;

б) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) се отглеждат не повече от 250 броя пчелни семейства по операция "Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени зони от мрежата Натура 2000 (стационарни пчелини)" и не повече от 50 броя пчелни семейства по операцията "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)";

в) са извършени прегледите на отглежданите пчелни семейства по програмата за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози по чл. 118, ал. 1 от ЗВД и същите са под ветеринарномедицински контрол.

(2) За да бъде одобрен за участие от ДФЗ в операцията "Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени зони от мрежата Натура 2000 (стационарни пчелини)" по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2, заявеният за подпомагане пчелин трябва да отговаря най-малко на следните изисквания:

1. да е разположен в обхвата на защитени зони, част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", и/или в планинските райони от обхвата на приложение № 1 към чл. 3, ал. 3 от Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с Постановление № 30 на Министерски съвет от 2008 г. (ДВ, бр. 20 от 2008 г.);

2. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) да е разположен така, че площта в радиус от 2,5 км от GPS координатите на пчелина е заета предимно (над 50 на сто от площта) от естествена, тревна и храстовидна растителност или горски територии, включително акациеви, кестенови или липови гори.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) В зависимост от избраната дейност, с която ще се изпълнява ангажиментът в операцията "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)" по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2, заявеният пчелин трябва да отговаря на изискванията по ал. 1, а временният пчелин да:

1. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) е разположен така, че площта в радиус от 2,5 км от GPS координатите на пчелина е заета предимно (над 50 на сто от площта) от естествена, тревна и храстовидна растителност или горски територии; или

2. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) е посочен в заверено копие от договор със земеделски стопанин за предоставяне на услугата опрашване за площите и земеделските култури, на които ще се извършва опрашването, и периодът на извършване на дейността, предоставено към заявлението за подпомагане/плащане в ДФЗ;

3. (изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) до 30 септември на съответната година кандидатът предоставя информация и документ чрез СЕУ за земеделския парцел с номер от ИСАК, на който се извършва опрашването, и номера на животновъдния обект.

Чл. 24. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Държавен фонд "Земеделие" може да не одобри за участие в ангажименти заявления за подпомагане по интервенциите по чл. 3, ал. 1 или съответните заявени дейности, земеделски парцели, животни или пчелини, за които е установено, че:

1. не е спазено изискване, свързано със задълженията по чл. 12 в изпълняван многогодишен ангажимент;

2. в подадените заявления за плащане е констатирано неспазване на многогодишен ангажимент, свързан с одобрени за участие площи, животни или пчелини;

3. не са налични финансови средства по чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП;

4. не е спазено условие от заповедта по чл. 5, ал. 3 от Наредба № 4 от 2023 г.;

5. не отговарят на критерии, определени в съответствие с предвидена възможност по процедурата по чл. 79 от Регламент (ЕС) 2021/2115, когато такава се прилага.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Държавен фонд "Земеделие" може да не одобри за участие заявление за подпомагане или част от него и/или да откаже или намали подпомагане на заявление за плащане при спазване на условията на чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП.

(3) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" може да не одобри за участие в многогодишен ангажимент по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 3 площите, заявени по:

1. операция № 1 "Отглеждане на устойчиви сортове с разрешени за употреба в биологичното производство продукти за растителна защита", ако не са спазени изискванията на чл. 49а, ал. 2; или

2. операция № 2 "Насърчаване на отглеждането на устойчиви сортове", ако не са спазени изискванията на чл. 49а, ал. 3.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по някоя от интервенциите по чл. 3, ал. 1, когато целият или част от него попада:

1. в географските цифрови данни по чл. 39 за защитените територии по чл. 5, т. 1 и 4 от ЗЗТ; или

2. в обхвата на площи в предоставените данни от Министерството на околната среда и водите, в които не може да се извършва никаква дейност, съгласно Становище по екологична оценка № 5-4/2023 г., с което се съгласува Стратегическият план, достъпно на интернет адрес: https://www.moew.government.bg/bg/stanoviste-po-ekologichna-ocenka-5-4-2023-g-s-koeto-se-suglasuva-strategicheski-plan-za-razvitie-na-zemedelieto-i-selskite-rajoni-za-perioda-2023-2027-g/.

(2) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по някоя от интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1, 3 - 4 и 7 - 8, когато целият или част от него попада в географските цифрови данни по чл. 39 за защитените територии по чл. 5, т. 2 от ЗЗТ.

(3) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6, когато само част от него попада в географските цифрови данни по чл. 39 за защитените територии по чл. 5, т. 2 от ЗЗТ.

(4) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по някоя от интервенциите по чл. 3, ал. 1, който не отговаря на критерий за допустимост по съответната интервенция.

(5) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 1, когато:

1. не са представени документи за използваните стандартни или сертифицирани семена от сортовете зърнено-житни култури и слънчоглед съгласно приложение № 3; и/или

2. не са предоставени информация и копия на официалните документи по чл. 40, ал. 1, т. 3; и/или

3. отбелязаната норма за съответния парцел не отговаря на оптималните разходни норми за единица площ съгласно приложение № 4.

(6) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по съответната операция по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 3, когато:

1. заявеният сорт е различен от сортовете съгласно приложение № 5; и/или

2. не са предоставени информация и копия на официалните документи по чл. 49, ал. 1, т. 1; и/или

3. не са предоставени информация и копие на план-програмата по чл. 49, ал. 1, т. 2 или предоставеният план-програма не отговаря на изисквания на чл. 49, ал. 1, т. 2; и/или

4. е със заявена многогодишна земеделска култура, декларирана като създадена в предходни години, и не е предоставен документ по чл. 49, ал. 1, т. 3; и/или

5. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) е заявен с трайни насаждения и за трайните насаждения не е предоставен документ по чл. 50, ал. 1, т. 3, буква "а", че не са преминали периода си на плододаване.

(7) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 4, когато:

1. заявеният сорт е различен от сортовете съгласно приложение № 6;

2. не са предоставени информация и копия на официалните документи по чл. 52, ал. 1;

3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) е заявен с трайни насаждения и за трайните насаждения не е предоставен документ по чл. 53, ал. 1, т. 4, буква "а", че не са преминали периода си на плододаване;

4. е със заявена многогодишна земеделска култура, декларирана като създадена в предходни години, и не е предоставен документ по чл. 53, ал. 1, т. 3.

(8) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 7, когато:

1. не попада с цялата си площ в съответните защитени зони, част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", обявени по чл. 12 от Закона за биологичното разнообразие и част от приложение № 7;

2. (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) не са предоставени документите по чл. 65, ал. 6 или информация и копия на документите за съответствие с изискванията по чл. 68, ал. 1, т. 2.

(9) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 7, операция "Превръщане на обработваеми земеделски земи в постоянно затревени площи, в гнездови райони на Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд", когато:

1. е заявен за първа година по тази операция и целият или част от него:

а) в предходните две години не е ползван и идентифициран в ИСАК като обработваема площ; или

б) е участвал в ангажимент по направление "Поддържане на местообитанията на Царски орел и Египетски лешояд в обработваеми земи с орнитологично значение" по мярка 10 "Агроекология и климат" от ПРСР 2014 - 2020 г.;

2. не е предоставен планът по чл. 65, ал. 4;

3. предоставеният план по чл. 65, ал. 4 не отговаря на изискванията по чл. 65, ал. 5.

(10) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски парцел, заявен по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 8, когато:

1. целият или част от него попада в места по Натура 2000;

2. е установено, че предходната година не е заявяван като постоянно затревени площи, на които е извършвана паша;

3. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) не е включен в предоставен план за сеитба по чл. 69, ал. 3 за подсяване с типични, пасищни видове треви и тревни смески съгласно приложение № 8;

4. предоставеният план за сеитба не отговаря на изискванията по чл. 69, ал. 3;

5. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) е заявен за първа година и чрез системата по чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП е установено извършване на паша или косене на земеделския парцел, когато такава забрана изрично е въведена в предоставения план за сеитба по чл. 69, ал. 3.

Чл. 26. (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в ангажимент пчелин, заявен по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2, за който е установено, че:

1. е заявен по операцията "Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени зони от мрежата Натура 2000 (стационарни пчелини)" и е разположен извън териториалния обхват за прилагане на интервенцията;

2. в заявения/те пчелин/и се отглеждат по-голям брой пчелни семейства от максимално допустимия брой по съответната операция;

3. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) площта в радиус от 2,5 км от GPS координатите на постоянния пчелин по т. 1 не е заета предимно с естествена, тревна и храстовидна растителност или горски територии, включително акациеви, кестенови или липови гори (над 50 на сто от площта);

4. е заявен по операцията по чл. 45, ал. 1 за изпълнение на дейността по чл. 45, ал. 1, т. 3, буква "а" и не е предоставен договор по чл. 46;

5. (нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) е заявен по операцията по чл. 45, ал. 1 за изпълнение на дейността по чл. 45, ал. 1, т. 3, буква "а", но е установено несъответствие в местоположението на пчелина.

Чл. 27. (1) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски стопанин, заявил подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 1, който не отговаря на изискванията на чл. 11 от Закона за защита на растенията или не е вписан в регистъра по чл. 6, ал. 1, т. 10 от Закона за защита на растенията към 1 януари на годината на кандидатстване.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" не одобрява за участие в многогодишен ангажимент земеделски стопанин, заявил подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6, когато декларираният от него брой животни от даден вид е по-голям от посочените в годишното разрешително за паша, издадено от националния парк, и/или в документа по чл. 59, ал. 7 и/или в документа по чл. 59, ал. 7а.

Глава четвърта.
ФИНАНСОВИ УСЛОВИЯ ЗА ПОДПОМАГАНЕ

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Финансовата помощ по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1, 3, 4, 5, 6, 7 и 8 се предоставя под формата на годишни компенсаторни плащания за одобрените за участие в ангажимент земеделски парцели и животни, с които се изпълняват изискванията по управление и задълженията по съответната интервенция. Годишните плащания за прилагането на дейности по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6 се предоставят при спазване на изискването за приравняването на 1 ЖЕ към 1 хектар.

(2) Финансовата помощ по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2 се предоставя годишно под формата на еднократна сума за стопанство в зависимост от броя на установените след извършване на проверки пчелни семейства.

(3) Финансовата помощ по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 9 се предоставя под формата на годишни компенсаторни плащания за размера на животинските единици на установените животни, заявени и отглеждани в животновъдни обекти, собственост на земеделския стопанин, с които се изпълняват задълженията по съответната дейност на интервенцията след налагане на административните санкции.

(4) Плащанията се предоставят от ДФЗ при спазване на принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност в съответствие с чл. 67 от ЗПЗП и при условията, установени в настоящата наредба, доколкото не е предвидено друго в правото на Европейския съюз и в

националната нормативна уредба.

(5) Министърът на земеделието и храните може да намали размерите на годишното плащане по чл. 32 в съответствие с чл. 67, ал. 3 и 4 от ЗПЗП.

(6) В съответствие с чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП във връзка с условията в Стратегическия план ДФЗ може да приложи пропорционално намаление на финансовата помощ за всички бенефициенти по дадена интервенция въз основа на разполагаемите финансови средства в бюджета на съответната интервенция.

(7) Министърът на земеделието и храните може да преразглежда размера на плащанията по чл. 32 и съответно да го намали или увеличи.

Чл. 29. (1) Държавен фонд "Земеделие" отговаря за управлението и контрола на разходите по интервенциите по чл. 3, ал. 1.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Одобрението за участие на заявени площи, животни и пчелин/и за стопанство в ангажименти и плащанията по интервенциите по чл. 3, ал. 1 от страна на ДФЗ не може да надвишават бюджета по съответната интервенция, определен в Стратегическия план и неговите изменения.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Когато ДФЗ установи, че съществува риск по чл. 67 от ЗПЗП от превишаване на разполагаемия финансов ресурс за изпълнение на ангажиментите по интервенциите, незабавно информира в писмена форма министъра на земеделието и храните.

(4) Държавен фонд "Земеделие" във връзка с чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116 предлага на министъра на земеделието и храните мерки с цел предприемане подходящи действия по изпълнение на съответната интервенция в рамките на определения за нея бюджет.

(5) Министърът на земеделието и храните съгласувано с изпълнителния директор на ДФЗ може да утвърди допълнителни мерки и действия по изпълнение условията на чл. 67, ал. 2 от ЗПЗП, когато правното основание за съответната мярка или действие е чл. 67, ал. 3 и 4 от ЗПЗП.

(6) Когато след изчисления на финансовата помощ за всички заявления по една интервенция и преди одобрението на финансовото подпомагане (оторизация) е налице обстоятелство по чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП, ДФЗ може да приложи пропорционално намаление на плащанията по интервенцията на всички бенефициенти в рамките на наличния бюджет на интервенцията, когато е предвидено в условията на интервенцията в Стратегическия план.

Чл. 30. (1) Когато преди одобрение за участие в многогодишни ангажименти в интервенциите по чл. 3, ал. 1 ДФЗ установи недостиг на финансови средства или идентифицира наличието на риск по чл. 67, ал. 4 от ЗПЗП, в съответствие с разпоредбите на чл. 79 от Регламент (ЕС) 2021/2115 могат да се приложат и използват критерии за подбор на заявленията за подпомагане.

(2) След консултация и одобрение от мониторинговия комитет, посочен в чл. 124 от Регламент (ЕС) 2021/2115, Управляващият орган на Стратегическия план, съгласувано с ДФЗ, утвърждава критерии за подбор, приложими към интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8.

Чл. 31. (1) Земеделските стопани могат да бъдат подпомагани едновременно за прилагането на повече от една дейност за периода на прилагане на интервенциите при спазване на изискванията, предвидени в чл. 9 от Наредба № 4 от 2023 г. и в съответствие с чл. 36 от Регламент (ЕС) 2116/2021 г.

(2) Земеделските стопани, кандидати по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2, получават подпомагане за стопанството си въз основа на една от прилаганите дейности по интервенцията и броя на установените пчелни семейства в пчелин/и, одобрен/и за участие, или броя на пчелните семейства, с които се извършва опрашване на земеделски култури.

Чл. 32. (1) За прилагане на заявените и одобрени дейности по интервенциите по чл. 3, ал.

1 се определят размери на годишното плащане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) За подпомагане отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия чрез практики за интегрирано производство - до 170,26 евро/ха.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) За насърчаване на естественото опрашване за стопанство по:

1. операция "Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени зони от мрежата Натура 2000 (стационарни пчелини)":

а) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*], доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) с пчелин от 10 до 150 пчелни семейства - до 1577 евро годишно на стопанство, а за заявените след 1.01.2026 г. - до 1778,02 евро годишно на стопанство;

б) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*], доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) с пчелин от 151 до 250 пчелни семейства - до 3865 евро годишно на стопанство, а за заявените след 1.01.2026 г. - до 4366,43 евро годишно на стопанство; или

2. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*], доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) операция "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)" - до 1226,59 евро годишно на стопанство, а за заявените след 1.01.2026 г. - до 1378,70 евро годишно на стопанство.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) За насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия:

1. площи в операция № 1 "Отглеждане на устойчиви сортове с разрешени за употреба в биологичното производство продукти за растителна защита":

а) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) плодове - до 723,48 евро/ха;

б) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) зеленчуци - до 991,90 евро/ха;

в) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) билки - до 578,78 евро/ха;

г) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) десертно лозе - до 651,13 евро/ха;

2. площи в операция № 2 "Насърчаване на отглеждането на устойчиви сортове":

а) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) плодове - до 135,49 евро/ха;

б) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) зеленчуци - до 342,57 евро/ха;

в) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) билки - до а 108,39 евро/ха;

г) (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) десертно лозе - до 121,94 евро/ха.

(5) За опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) полски култури - до 408,01 евро/ха;

2. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) трайни насаждения - до 825,73 евро/ха;

3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) зеленчуци - до 956,12 евро/ха;

4. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) етерични и медицински - до 845,34 евро/ха.

(6) За опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) породи ЕПЖ - до 212,21 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2025 г. - до 246,44 евро/ЖЕ;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) породи ДПЖ - до 150,32 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2025 г. - до 178,95 евро/ЖЕ;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) породи свине - до 126,80 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2025 г. - до 130,89 евро/ЖЕ;

4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) породи коне - до 143,80 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2025 г. - до 159,39 евро/ЖЕ.

(7) За традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) след приравняване на 1 ЖЕ към 1 ха:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) стадо без кучета от допустимите породи - до 168,15 евро/ха;

2. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) стадо с кучета от допустимите породи - до 177,36 евро/ха.

(8) За поддържане на местообитанията на червеногушата гъска (Branta ruficollis), Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи:

1. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) операция "Засяване и отглеждане на есенни зърнено-житни култури в местообитанията на червеногушата гъска на 50 % от заявената по дейността площ и с минимум 30 % царевица" - до 95,36 евро/ха;

2. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) операция "Превръщане на обработваеми земеделски земи в постоянно затревени площи, в гнездови райони на Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд" - до 227,78 евро/ха.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) За възстановяване и поддържане на деградирали пасищни територии - до 202,47 евро/ха.

(10) За хуманно отношение към животните и антимикробна резистентност:

1. дейност "Осигуряване на благоприятна жизнена среда/свободна подова площ на животните":

а) направление "Осигуряване на благоприятна жизнена среда/свободна подова площ за ЕПЖ":

аа) (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) за ЕПЖ над 24 м. - до 91 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2024 г. - до 106 евро/ЖЕ;

бб) (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) за говеда и биволи от 6 - 24 м. - до 63 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2024 г. - до 75 евро/ЖЕ;

вв) (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) за телета и малачета - до 54 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2024 г. - до 64 евро/ЖЕ;

б) (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) направление "Осигуряване на благоприятна жизнена среда/свободна подова площ за ДПЖ" - до 103 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2024 г. - до 111 евро/ЖЕ;

2. дейност "Осигуряване на свободно отглеждане на открито":

а) (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) говеда и биволи над 6-месечна възраст - до 36 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2024 г. - до 61 евро/ЖЕ;

б) (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) животни от рода на овцете и козите (ДПЖ) - до 31 евро/ЖЕ, а за заявените след 1.01.2024 г. - до 44 евро/ЖЕ;

3. дейност "Намаляване употребата на антимикробни средства":

а) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) за ДПЖ - до 89 евро/ЖЕ;

б) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) за ЕПЖ над 24 м. - до 77 евро/ЖЕ;

в) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) за ЕПЖ от 6 до 24 м. - до 54 евро/ЖЕ;

г) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г. [*]) за телета и малачета - до 46 евро/ЖЕ.

Чл. 33. (1) За да се спази бюджетният пакет, ДФЗ може ежегодно да определя горна граница (таван) на подпомагането за съответната интервенция за стопанство. Тя се прилага към общата сума на плащането за съответната интервенция, отпуснато на бенефициента съгласно степента, в която е ангажиран.

(2) Размерът на годишните плащания по чл. 32 може да се преразглежда по време на

изпълнявания ангажимент по интервенцията.

(3) Държавен фонд "Земеделие" във връзка с чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и в съответствие с чл. 36 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и чл. 70, параграф 3, буква "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 може да намали размерите на годишното плащане по чл. 32.

(4) Министърът на земеделието и храните може да преразглежда размера на годишното плащане по чл. 32 и със заповед да определи различен размер на подпомагането в случаите по чл. 67, ал. 3 от ЗПЗП.

Глава пета.
УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЗА ПОДПОМАГАНЕ ПО ИНТЕРВЕНЦИИТЕ

Раздел I.
Териториален обхват и общи изисквания за прилагане на интервенциите

Чл. 34. (1) Земеделските стопани, заявили подпомагане по интервенциите по чл. 3, ал. 1, спазват базовите задължения съгласно приложение № 9.

(2) Земеделските стопани се подпомагат за спазване на изискванията за управление и задълженията, произтичащи от тях, които надхвърлят:

1. съответните приложими законоустановени изисквания за управление съгласно ръководството по чл. 55 от ЗПЗП и съответните приложими стандарти за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП;

2. съответните минимални изисквания за използване на торове и на продукти за растителна защита или за хуманно отношение към животните;

3. съответните други задължения, установени в националната нормативна уредба и в правото на Европейския съюз.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Земеделските стопани водят дневник на прилаганите дейности по интервенции по чл. 3, ал. 1, т. 3, 4 и 6 - 8 в земеделското стопанство.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Земеделските стопани спазват дългосрочни задължения, свързани с подаването на заявления за плащане в срока на многогодишния ангажимент и изпълнението на дейностите, на определени по размер и местоположение площи в съответната интервенция/операция, както броя, вида и породата на отглежданите в периода на изпълнение на ангажимента животни.

(5) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2025 г., в сила от 09.12.2025 г.) В съответствие с чл. 56 от ЗПЗП земеделските стопани, заявили интервенциите по чл. 3, ал. 1, спазват изискванията, свързани с условията на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV на Регламент (ЕС) 2021/2115.

Чл. 35. (1) Интервенции по чл. 3, ал. 1, т. 1, 3 и 4 могат да се прилагат на земеделски площи на територията на цялата страна.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Постоянният (стационарен) пчелин съгласно вписаните му GPS координати в системата по чл. 51, ал. 3 от ЗВД, с който се изпълнява дейност "Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени зони от мрежата Натура 2000 (стационарни пчелини)" от интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2, трябва да е разположен в обхвата на защитени зони, част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", и/или в планински райони съгласно приложение № 1 към чл. 3, ал. 3 от Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват.

Чл. 36. (1) (Предишен текст на чл. 36 - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Прилагането на интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6 се извършва на планински пасища в обособени зони за извършване на регулирана сезонна паша на територията на:

1. националните паркове "Рила", "Пирин" и/или "Централен Балкан" съобразно годишните планове за паша и събиране на сено, издавани от дирекциите на националните паркове;

2. природните паркове съгласно приетите планове за управление, утвърдени от Министерския съвет;

3. (нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) защитените зони от мрежата Натура 2000 с утвърдени планове за управление.

(2) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6 не се прилага в територии над 1800 метра надморска височина във:

1. природните паркове "Рилски манастир", "Витоша" и "Беласица";

2. зоните по ал. 1, т. 3.

(3) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6 може да се осъществява на планинските пасища на териториите по ал. 1, т. 1 в първата половина на периода на финансиране (2023 - 2025 г.), като постепенно отпада във всички територии над 1500 метра надморска височина в националния парк "Централен Балкан" и над 1800 метра надморска височина в национален парк "Рила" и "Пирин", въз основа на издадените разрешителни за паша.

Чл. 37. (1) Прилагането на операциите по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 7 се извършва върху земеделски парцели, попадащи изцяло в защитени зони съгласно приложение № 7 в съответствие с Националната приоритетна рамка за действие по Натура 2000 за периода 2021 - 2027 г.

(2) През предходните две години площите на заявените парцели по чл. 3, ал. 1, т. 7 по операция "Превръщане на обработваеми земеделски земи в постоянно затревени площи, в гнездови райони на Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд" са ползвани като обработваема земя от земеделския стопанин и не са участвали в ангажимент за аналогична дейност от мярка 10 "Агроекология и климат" от ПРСР 2014 - 2020 г.

Чл. 38. (1) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Прилагането на интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 8 се извършва върху постоянно затревени площи извън обхвата на места по Натура 2000 и извън обхвата на физически блок 17449-131, одобрен със Заповед № РД 09-150 от 25.02.2022 г. на министъра на земеделието (ДВ, бр. 20 от 2022 г.).

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Заявените площи по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 8 са ползвани като постоянно затревени площи, поддържани чрез паша през предходната година. Размерът на площите в хектари, заявени в новите многогодишни ангажименти от 2024 г., е равен на размера на животинските единици на отглежданите от земеделските стопани селскостопански/пасищни животни, идентифицирани в заявлението за подпомагане.

Чл. 39. (1) Министерството на околната среда и водите предоставя на Министерството на земеделието и храните и ДФЗ ежегодно до 28 февруари географски цифрови данни за:

1. защитените територии съгласно чл. 5, т. 1, 2 и 4 от ЗЗТ;

2. защитени зони, част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000".

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Министерството на околната среда и водите ежегодно предоставя на Министерството на земеделието и храните и ДФЗ географски цифрови данни за обособените зони по чл. 36, ал. 1, т. 1, включващи площ и

разположение на пасищните райони в съответните функционални зони на националните паркове.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Изпълнителната агенция по горите ежегодно предоставя на ДФЗ географски цифрови данни по чл. 36, ал. 1, т. 2.

(4) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Предоставените данни от Министерството на околната среда и водите съгласно Становището по екологична оценка № 5-4/2023 г. се използват от ДФЗ за проследяване на изпълнението на съответните предвидени мерки.

Чл. 39а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Министерството на земеделието и храните предоставя на ДФЗ географски цифрови данни, обхващащи териториите с надморската височина по чл. 36, ал. 2 и 3 в границите на прилагане на интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6.

Раздел II.
Подпомагане отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия чрез практики за интегрирано производство

Чл. 40. (1) Земеделските стопани, заявили подпомагане по интервенцията, трябва да:

1. са вписани в регистъра по чл. 6, ал. 1, т. 10 от Закона за защита на растенията към 1 януари на годината на кандидатстване;

2. отговарят и спазват изискванията на чл. 11 от Закона за защита на растенията;

3. (изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) ежегодно в срок до 30 септември, въз основа на номерата на земеделските парцели в ИСАК, са предоставили в ДФЗ чрез СЕУ информация и копия на официалните документи за закупените и използваните стандартни или сертифицирани семена съобразно оптимални разходни норми за единица площ съгласно приложение № 4.

(2) Земеделските стопани поемат и спазват доброволен многогодишен ангажимент по интервенцията с продължителност от 5 последователни години. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на заявлението за подпомагане.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) В периода по ал. 2 земеделските стопани спазват задълженията и изискванията по управление на дейностите върху едни и същи площи, одобрени за участие в ангажимент.

(4) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) При наличие на финансови средства за оставащия период на изпълнявания многогодишен ангажимент през първите 3 години земеделските стопани могат да разширят площите в този ангажимент с нови площи, които отговарят на изискванията за одобрение за участие, до максимално допустимата за подпомагане площ съгласно чл. 41, ал. 2.

(5) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) При условията на ал. 4 след третата година изпълняваният многогодишен ангажимент може да бъде разширен с не повече от 30 на сто.

(6) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Държавен фонд "Земеделие" уведомява земеделския стопанин за новия размер на площите в одобрен ангажимент по ал. 4 и 5.

Чл. 40а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) (1) Площите по чл. 40, ал. 3, на които земеделските стопани извършват дейностите по интервенцията, могат да бъдат намалени с до 10 на сто, като всяка година не по-малко от 90 на сто от площта се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент. При определяне на процентното съотношение по изречение първо ДФЗ закръгля получения резултат до втория знак след десетичната запетая.

(2) Когато площите по чл. 40, ал. 3 бъдат намалени с повече от 10 на сто, земеделските стопани могат да продължат изпълнението на ангажимента с останалите площи, като трябва да

възстановят получената финансова помощ за незаявените площи от ангажимента.

Чл. 41. (1) Площта на земеделските парцели, заявени за подпомагане по интервенцията, е допустима, когато след извършване на проверки е установено, че:

1. е с размер не по-малко от 1 ха;

2. се отглеждат сортове, развити с цел отглеждане при специфични условия съгласно приложение № 3;

3. отговаря на изискванията по § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби от ЗПЗП.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Максималната допустима за подпомагане площ по интервенцията е в размер до 600 ха.

(3) В периода по чл. 40, ал. 2 на площите, одобрени за участие в многогодишния ангажимент по интервенцията, не се извършва друг вид производство съгласно чл. 11, ал. 5 от Закона за защита на растенията.

(4) По интервенцията подпомагането приоритетно ще бъде насочено към земеделски стопанства, при които всички площи с допустимите земеделски култури се управляват съгласно принципите на интегрираното производство, така че да се осигури допълнителен екологичен ефект чрез значителен принос и от страна на земеделския стопанин.

Чл. 42. (1) Земеделските стопани спазват следните изисквания по управление и задължения, които надхвърлят съответните базови задължения по чл. 34, ал. 1 и произтичат от поетия доброволен многогодишен ангажимент:

1. спазват общите и специфичните принципи за интегрирано управление на вредителите и изискванията, определени в Наредба № 9 от 2021 г. за интегрирано производство на растения и растителни продукти и контрола върху интегрираното производство (ДВ, бр. 21 от 2021 г.), наричана по-нататък "Наредба № 9 от 2021 г.";

2. водят документация за осъществяване на дейностите съгласно образците на заявления, уведомления, протоколи, декларации, дневници и други съгласно чл. 3 от Наредба № 9 от 2021 г. и спазват задължителните указания на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), утвърдени по реда на чл. 3 от Наредба № 9 от 2021 г.

(2) Българската агенция по безопасност на храните предоставя на ДФЗ необходимата информация и данни за извършения контрол съгласно чл. 18 от Наредба № 9 от 2021 г. на всеки земеделски стопанин преди изчисление на финансовото подпомагане.

Раздел III.
Насърчаване на естественото опрашване

Чл. 43. (1) Финансовото подпомагане по интервенцията е годишна еднократна сума за стопанство, като със заявлението за подпомагане земеделският стопанин избира операцията, по която кандидатства.

(2) Земеделските стопани, заявили подпомагане по интервенцията, трябва да са:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) заявявали пчелин, на който са собственици или ползватели към началото на стопанската година, в която се подава заявлението за подпомагане съгласно актуалната информация в БАБХ;

2. притежават и отглеждат не по-малко от 10 бр. пчелни семейства в заявения пчелин;

3. осигурили извършване на прегледите по програмата за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози по чл. 118, ал. 1 от ЗВД на пчелните семейства в пчелина;

4. са вписани в ЕПОРД в срока по чл. 20, ал. 3.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г., доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила

от 27.03.2026 г.) Земеделските стопани поемат и спазват доброволен многогодишен ангажимент по една от операциите в интервенцията с продължителност от 5 последователни години. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на заявлението за подпомагане. Периодът по изречение първо за нови ангажименти от 2026 г. по операция "Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени зони от мрежата Натура 2000 (стационарни пчелини)" е с продължителност от 3 последователни години. Новите ангажименти по операция "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)" от 2025 г. са с продължителност 1 година.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) В съответния период по ал. 3 земеделският стопанин не намалява минималния брой на пчелните семейства в стопанството, с които се изпълнява поетият ангажимент.

(5) Земеделският стопанин спазва въведените забрани и ограничения в съответната зона от мрежата Натура 2000, в която е разположен пчелинът.

Чл. 44. (1) Заявеният пчелин по операцията "Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени зони от мрежата Натура 2000 (стационарни пчелини)" е допустим, когато:

1. е регистриран по реда на чл. 137 от ЗВД и пчелните семейства са под ветеринарномедицински контрол;

2. в пчелина не се отглеждат повече от 250 бр. пчелни семейства;

3. е разположен в обхвата на защитени зони, част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", и/или на планинските райони съгласно приложение № 1 към чл. 3, ал. 3 от Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Постоянният/стационарният пчелин е разположен така, че площта в радиус от 2,5 км от GPS координатите му е заета предимно (над 50% от площта) от естествена, тревна и храстовидна растителност или горски територии, включително акациеви, кестенови или липови гори.

(3) Административният контрол по ал. 2 се извършва въз основа на начина на трайно ползване на физическите блокове.

Чл. 45. (1) Заявеният пчелин по операцията "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)" е допустим, когато:

1. е регистриран по реда на чл. 137 от ЗВД и пчелните семейства са под ветеринарномедицински контрол;

2. максималният брой пчелни семейства, с който се извършват дейностите, не надвишава 50 бр. и не е по-малък от 10 бр.;

3. пчелните семейства в зависимост от извършваната дейност са настанени във временен пчелин, разположен на локацията за опрашване за минимум 14 дни, както следва:

а) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) до 50 м от границата на земеделския парцел или в земеделски парцел, заявен със земеделски култури по приложение № 10; или

б) (доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) така, че площта в радиус от 2,5 км от GPS координатите на пчелина е заета предимно (над 50% от площта) от естествена, тревна и храстовидна растителност или горски територии, включително акациеви, кестенови или липови гори.

(2) Преместването на пчелните семейства по ал. 1, т. 3 се удостоверява с ветеринарномедицинско свидетелство (ВМС) и може да се проверява чрез Интегрираната информационна система на БАБХ (ИИС на БАБХ), като се използват данните от GPS координатите за локация на временния пчелин, с който се извършва дейността.

Чл. 46. (1) При изпълнение на дейността по чл. 45, ал. 1, т. 3, буква "а" земеделският стопанин е допустим, когато предостави със заявлението за подпомагане или заявлението за плащане заверено копие от договор със земеделски стопанин за площите и земеделските култури, на които ще се извършва опрашването, и периода на извършване на дейността.

(2) Площите по ал. 1 трябва да са идентифицирани и заявени в ИСАК.

Чл. 47. (1) Земеделският стопанин вписва в дневник всички дейности по подготовка на пчелните семейства/кошерите преди извършването на дейностите по операция "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)".

(2) Земеделският стопанин осигурява допълнително зимно подхранване и ранно пролетно стимулиране на пчелите.

(3) Преди преместването на пчелните семейства, достигнали биологичен капацитет, позволяващ ефективно осъществяване на дейността по операция "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)", обслужващият ветеринарен лекар извършва преглед и издава ВМС.

Чл. 48. (1) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) В периода по чл. 43, ал. 3 по операцията "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)" земеделският стопанин годишно подменя две пчелни майки с млади племенни майки.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Новите пчелни племенни майки по ал. 1 не трябва да са финансирани по интервенция "Действия за запазване или увеличаване на наличния брой пчелни кошери в Съюза, включително развъждане на пчели" по наредбата по чл. 66 от ЗПЗП.

(3) Предоставянето на услугата опрашване се удостоверява с приемно-предавателен протокол, в който са вписани данни за номера на земеделския парцел от ИСАК, земеделската култура, денят на разполагане и периодът на извършване на услугата.

(4) Земеделският стопанин предоставя до 30 септември на календарната година информация и копия на документите в ДФЗ чрез СЕУ след предоставяне на услугата по ал. 3.

Раздел IV.
Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия

Чл. 49. (1) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) Земеделските стопани, кандидатстващи по съответната операция по интервенцията, са допустими, когато са предоставили в ДФЗ чрез СЕУ ежегодно в срок до 30 септември:

1. (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) въз основа на номерата на земеделските парцели в ИСАК информация и копия на официалните документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена, и/или посадъчен материал съобразно разходни норми за единица площ (на ха) съгласно приложение № 11 към чл. 27, ал. 2, т. 3 и чл. 44, ал. 1, т. 3 от Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаленията на плащанията и реда за налагане на административни санкции (ДВ, бр. 23 от 2023 г.), наричана по-нататък "Наредба № 3 от 2023 г.", когато земеделският стопанин е използвал стандартни семена и/или посадъчен материал за собствени нужди, качеството им се удостоверява с издаден от него фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2, или по чл. 43, ал. 2, или по чл. 47, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния

материал съобразно разходните норми по изречение първо;

2. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) въз основа на номерата на земеделските парцели в ИСАК информация и копие на разработената план-програма за извършване на дейностите по съответната операция, която включва:

а) агроекологичните мероприятия, извършени в съответната година в периода на многогодишния ангажимент;

б) технологията за обработка на почвата;

в) засадените култури/сортове;

3. (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) за заявените площи с многогодишна земеделска култура, декларирана като създадена в предходни години, е предоставен документ, издаден от ИАСАС, с който се потвърждава, че заявеният сорт е съществуващ на земеделския парцел. Документът за земеделския парцел по изречение първо се предоставя на ДФЗ еднократно, освен когато има промяна в заявените площи, култури или сортове.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г., доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Земеделските стопани поемат и спазват доброволен многогодишен ангажимент по съответната операция по интервенцията с продължителност от 5 последователни години. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на заявлението за подпомагане. Периодът по изречение първо за нови ангажименти от 2026 г. е с продължителност 3 последователни години.

(3) В периода по ал. 2 земеделските стопани спазват задълженията и изискванията по управление на дейностите на едни и същи по размер площи, а за трайните насаждения и многогодишните култури - върху едни и същи земеделски парцели.

(4) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) При наличие на финансови средства за оставащия период на изпълнявания многогодишен ангажимент по съответната операция земеделските стопани могат да разширят площите в този ангажимент с нови площи, които отговарят на изискванията за одобрение за участие до максимално допустимата за подпомагане площ по съответната операция и по интервенцията. Държавен фонд "Земеделие" уведомява земеделските стопани за новия размер на площите по изречение първо.

(5) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Одобрената площ по съответната операция с насаждения, различни от трайните и многогодишните по ал. 3, може да бъде намалена с до 10 на сто и/или площта по съответната операция с трайни и многогодишни насаждения всяка година трябва да се припокрива географски не по-малко от 90 на сто с площта, за която има поет ангажимент. При определяне на процентното съотношение по изречение първо ДФЗ закръгля получения резултат до втория знак след десетичната запетая.

(6) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Когато площта с насаждения, различни от трайните, за която има поет ангажимент, бъде намалена с повече от 10 на сто и/или процентът на припокриване на трайните насаждения е под 90 на сто, бенефициентът може да продължи изпълнението на ангажимента с останалата площ, като трябва да възстанови получената финансова помощ за незаявените одобрени площи от ангажимента.

Чл. 49а. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) (1) Земеделските стопани могат да заявят подпомагане по следните операции:

1. Операция № 1 "Отглеждане на устойчиви сортове с разрешени за употреба в биологичното производство продукти за растителна защита"; или

2. Операция № 2 "Насърчаване отглеждане на устойчиви сортове".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Допустими за участие в операцията по ал. 1, т. 1 са земеделски стопани със стопанства, отглеждащи допустимите култури и

сортове, регистрирани в ИСАК и заявили през първата година на кандидатстване максимално допустимата за подпомагане площ по чл. 50, ал. 5, или земеделски стопани с площта, за която е поет многогодишен ангажимент от 2023 г.

(3) Допустими за участие в операцията по ал. 1, т. 2 са земеделски стопани с площи, с които не участват в ангажимент по операцията по ал. 1, т. 1.

Чл. 50. (1) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Площта на земеделските парцели, заявени за подпомагане по съответната операция по интервенцията, е допустима, когато след извършване на проверки е установено, че:

1. е с минимален размер от 0,3 ха, на които се отглеждат сортове растения по приложение № 5, подходящи за отглеждане при специфични климатични условия за Република България;

2. отговарят на изискванията по § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби от ЗПЗП;

3. за отглежданите върху нея трайни насаждения:

а) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) е предоставен документ от агроном, че до края на ангажимента няма да са преминали периода си на плододаване съгласно Наредбата за базисните цени на трайните насаждения;

б) са спазени минималните агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Максимално допустимата за подпомагане площ по интервенцията е в размер до 50 ха на стопанство и не повече от 5 ха за всяка от зеленчуковите култури Пъпеш - Melon - Cucumis melo L., Лук - Onion - Allium cepa L., Праз - Leek - Allium porrum L., Тиква - Pumpkin - Cucurbita moschata Duch. и Магданоз - Leave parsley - Petroselinum crispum var. foliosum от приложение № 5.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) Земеделският стопанин предоставя до 30 септември на ДФЗ чрез СЕУ информацията за заявените за подпомагане земеделски парцели за съответната година и копие на документите по ал. 1, т. 3, буква "а" и по чл. 49, ал. 1, т. 2 и 3.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Когато при отглеждането на даден сорт е необходим чужд подходящ опрашител от същия вид култура, площта, заета от допустимия сорт, не трябва да заема по-малко от 80 на сто от площта на земеделския парцел. При проверка на място изискванията по изречение първо могат да се удостоверят и въз основа на броя на насажденията.

(5) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Максимално допустимата за подпомагане площ по операцията по чл. 49а, ал. 1, т. 1 е 10 ха или до размера на площта, с която е поет многогодишният ангажимент от 2023 г., когато същият се изпълнява с площ над 10 ха.

Чл. 51. (1) Земеделските стопани спазват следните изисквания по управление и задължения, които надхвърлят съответните базови условия по чл. 34, ал. 1 и произтичат от поетия доброволен многогодишен ангажимент:

1. предвиждат дейности и извършват планираните мероприятия по чл. 49, ал. 1, т. 2, буква "а", които позволяват получаване на добив от заявените площи;

2. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) на заявените площи в операцията по чл. 49а, ал. 1, т. 1 не се използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на разрешените за използване в биологичното производство;

3. притежават и предоставят официален документ за закупуване на посевния и посадъчния материал, използван за засаждане за стопанската година.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка на обстоятелствата по ал. 1 чрез дневниците за проведените растителнозащитни мероприятия или чрез други подходящи средства.

Раздел V.
Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство

Чл. 52. (1) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) Земеделските стопани, кандидатстващи по интервенцията, са допустими, когато ежегодно в срок до 30 септември, въз основа на номерата на земеделските парцели в ИСАК, са предоставили в ДФЗ чрез СЕУ информация и копия на официалните документи за закупени сертифицирани и/или стандартни семена, и/или посадъчен материал съобразно минималните разходни норми за единица площ (на ха) съгласно приложение № 11 към чл. 27, ал. 2, т. 3 и чл. 44, ал. 1, т. 3 от Наредба № 3 от 2023 г. Когато земеделският стопанин е използвал стандартни семена и/или посадъчен материал за собствени нужди, качеството им се удостоверява с издаден от него фирмен документ по чл. 36, ал. 2 или по чл. 40, ал. 2, или по чл. 43, ал. 2, или по чл. 47, ал. 2 от Закона за посевния и посадъчния материал съобразно разходните норми по изречение първо.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Земеделските стопани поемат и спазват доброволен многогодишен ангажимент по интервенцията с продължителност от 5 последователни години. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на "заявлението за подпомагане". Периодът по изречение първо за нови ангажименти от 2026 г. е с продължителност 3 последователни години.

(3) В периода по ал. 2 земеделските стопани спазват задълженията и изискванията по управление на дейностите на едни и същи по размер площи.

(4) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) При наличие на финансови средства за оставащия период на изпълнявания многогодишен ангажимент земеделските стопани могат да разширят площите в този ангажимент с нови площи, които отговарят на изискванията за одобрение за участие до максимално допустимата за подпомагане площ по интервенцията. Държавен фонд "Земеделие" уведомява земеделските стопани за новия размер на площите по изречение първо.

(5) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Площта за извършване на дейностите по ал. 3 може да бъде намалена с до 10 на сто.

(6) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Когато площта, за която има поет ангажимент, бъде намалена с повече от 10 на сто, бенефициентът може да продължи изпълнението на ангажимента с останалата площ, като трябва да възстанови получената финансова помощ за незаявените одобрени площи от ангажимента.

Чл. 53. (1) Площта на земеделските парцели, заявени за подпомагане по интервенцията, е допустима, когато след извършване на проверки е установено, че:

1. е с минимален размер от 0,5 ха, на които се отглеждат сортове растения по приложение № 6;

2. отговарят на изискванията по § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби от ЗПЗП;

3. (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) е заявена многогодишна земеделска култура, декларирана като създадена в предходни години, и е предоставен документ, издаден от ИАСАС, с който се потвърждава, че заявеният сорт е застрашен от генетична ерозия и е съществуващ на земеделския парцел. Документът за земеделския парцел по изречение първо се предоставя на ДФЗ еднократно, освен когато има промяна в заявените площи, култури или сортове;

4. за отглежданите върху нея трайни насаждения:

а) (изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) е предоставен документ от агроном, че до края на ангажимента няма да са преминали периода си на плододаване съгласно Наредбата за базисните цени на трайните насаждения;

б) са спазени минималните агротехнически мероприятия, позволяващи получаване на добив от тях, които се установяват при проверка по чл. 37, ал. 4 от ЗПЗП.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Максимално допустимата за подпомагане площ по интервенцията е в размер до 50 ха и не повече от 5 ха за всяка от зеленчуковите култури Чесън (*Allium sativum L.*) и Лук (*Allium cepa L.*) от приложение № 6.

(3) Алинея 2 не се прилага за кандидати за подпомагане, които са висши училища и научни организации или образователни организации по чл. 18, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) Земеделският стопанин предоставя до 30 септември на ДФЗ чрез СЕУ информация за заявените за подпомагане земеделски парцели за съответната година и копие на документа по ал. 1, т. 3 и 4.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Когато при отглеждането на даден сорт е необходим чужд подходящ опрашител от същия вид култура, площта, заета от допустимия сорт, не трябва да заема по-малко от 80 на сто от площта на земеделския парцел. При проверка на място изискванията по изречение първо могат да се удостоверят и въз основа на броя на насажденията.

Раздел VI.
Опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство

Чл. 54. (1) Земеделските стопани, кандидатстващи по интервенцията, са допустими, когато са собственици на подпомаганите животни, които са идентифицирани и вписани в система за идентификация и регистрация на животните съгласно чл. 30, ал. 2, т. 3 от ЗПЗП.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Земеделските стопани поемат доброволен многогодишен ангажимент по интервенцията с продължителност от 3 последователни години. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на заявлението за подпомагане. Периодът по изречение първо за нови ангажименти от 2025 г. е с продължителност 1 година.

(3) В периода по ал. 2 земеделските стопани не намаляват броя на животните под броя на одобрените животни от съответния вид и порода, с които са започнали многогодишния ангажимент, освен при:

1. загуба на животни, резултат от кражба;

2. при смърт от болест;

3. при смърт вследствие на нападение от хищници;

4. становище за негодността на животното за използване за развъдна дейност от съответната развъдна организация или от Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството (ИАСРЖ) с препоръка за реализиране на животното за клане - месо, или за продажба на друга животновъдна ферма.

(4) В случаите по чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116, засягащи броя на животните, заявени за подпомагане, земеделските стопани до края на тригодишния си ангажимент могат да продължат изпълнението на ангажимента си с броя на отглежданите животни от същия вид и порода след настъпване на обстоятелствата, ако броят им е по-малък от този, за който са поели ангажимент.

Чл. 54а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) (1) Когато броят на животните от дадена порода достигне прага на застрашеност, ИАСРЖ предоставя информация на Министерството на земеделието и храните до началото на периода по чл. 5, ал. 1 от Наредба № 4 от

2023 г.

(2) В случаите по ал. 1 земеделските стопани до края на изпълнявания многогодишен ангажимент могат да получат подпомагане за одобрения за участие в интервенцията брой животни.

(3) В случаите по ал. 1 земеделските стопани не могат да поемат ангажименти по чл. 54, ал. 2, изречение трето с тези породи.

Чл. 55. (1) Заявените животни по интервенцията са допустими, когато:

1. са породи, вписани в ИИС на БАБХ по чл. 51, ал. 3 от ЗВД съгласно приложение № 2;

2. се отглеждат от земеделския стопанин най-малко 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане;

3. е издаден зоотехнически сертификат от съответната развъдна организация, доказващ произхода им;

4. са идентифицирани в съответствие с изискванията на ЗВД.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Издаденият зоотехнически сертификат по ал. 1, т. 3 се проверява служебно в информационните системи на ИАСРЖ, като копие от същия при поискване се предоставя при проверка на място от дирекция "Технически инспекторат" на ДФЗ.

Чл. 56. (1) Земеделските стопани спазват развъдната програма за съответната порода на развъдната организация.

(2) Земеделските стопани отглеждат свине от източнобалканската порода съгласно изискванията на Наредба № 6 от 2007 г. за условията и реда за пасищно отглеждане на свине от източнобалканската порода и нейните кръстоски (ДВ, бр. 29 от 2007 г.).

(3) При загуба на животни вследствие на клане, продажба, смърт или кражба земеделските стопани представят в ДФЗ до 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане/плащане, копие от документ, който удостоверява причината за загубата на животните, както следва:

1. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) становище за негодността на животното за използване за развъдна дейност от съответната развъдна организация или ИАСРЖ с препоръка за реализиране на животното за месо или за продажба на друга животновъдна ферма, когато информацията не може да бъде проверена служебно от ДФЗ в ИИС на БАБХ;

2. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) при смърт от болест - документ от официален ветеринарен лекар (аутопсионен документ), когато информацията не може да бъде проверена служебно от ДФЗ в ИИС на БАБХ;

3. при смърт вследствие на нападение от хищници - документ, издаден от държавно горско стопанство и/или от директора на дирекция на национален парк, в зависимост от това, кой стопанисва територията, на която се е случило нападението;

4. при кражба - протокол от съответното подразделение на Министерството на вътрешните работи.

(4) Държавен фонд "Земеделие" не отпуска финансово подпомагане за животно, за което е предоставена информация по ал. 3.

Чл. 57. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.)

Раздел VII.
Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)

Чл. 58. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Дейността по извършване на сезонна паша по интервенцията се изпълнява на планински пасища в обхвата съгласно чл. 36.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани спазват изискванията за натоварване на пасищните системи, за които може да са им предоставени географски цифрови данни по ал. 4 и разрешителни за паша, с гъстота от 0,3 до 0,4 ЖЕ/ха, освен когато със съответните документи или данни компетентният орган не е предвидил различна норма на натоварване на заявените за подпомагане пасища в пасищни райони.

(2а) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) При извършване на дейността по ал. 1 в териториите по чл. 36, ал. 1, т. 2 и/или 3 земеделските стопани спазват изискванията за натоварване на пасищните системи с гъстота от 0,3 до 0,4 ЖЕ/ха, освен когато със съответните документи или данни компетентният орган не е предвидил различна норма на натоварване на заявените за подпомагане пасища в планински пасищни райони.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани спазват изискванията, режимите и нормите на натоварване на площите, определени в плановете за управление и одобрени от компетентните органи.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) В съответствие с чл. 23 от ЗПЗП дирекциите на националните паркове предоставят ежегодно на ДФЗ географски цифрови данни за площта и разположението на разчертаните пасищни райони, в които е допустимо извършването на дейността от лицата, включени в заповедите за разрешаване на ползване съгласно годишния план за пашата и ползване на сено в съответствие с плана за управление на съответния парк.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Министерството на околната среда и водите в съответствие със Становището по екологична оценка № 5-4/2023 г. и за прилагане на мерките в него предоставя данните по ал. 4, като не включва в тях:

а) буфер от 1 км около местата за токуване (центровете на токовищата) на глухаря;

б) територии (тревни и храстово-тревни съобщества) около малки водни обекти (под 0,1 ха) със стоящи води, които се подхранват от дъждовни води и снеготопене;

в) буфер от 100 м около планински езера в националните паркове по чл. 36, ал. 1, т. 1.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) В съответствие с чл. 23 от ЗПЗП ДФЗ изисква от компетентните органи данни за констатираните нарушения на земеделските стопани, заявили подпомагане по интервенцията, при извършването на сезонна паша на селскостопански животни.

(7) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Органите по управление на териториите по чл. 36, ал. 1, т. 2 и 3 не включват в площите, в които е разрешена дейността по ал. 1, наличните им данни за:

а) буфер от 1 км около местата за токуване (центровете на токовищата) на глухаря;

б) територии (тревни и храстово-тревни съобщества) около малки водни обекти (под 0,1 ха) със стоящи води, които се подхранват от дъждовни води и снеготопене.

(8) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" публикува на интернет страницата си обобщена информация по ал. 6 след извършване на плащанията по интервенцията.

Чл. 59. (1) Земеделските стопани поемат и спазват доброволен многогодишен ангажимент по интервенцията с продължителност от 3 последователни години. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на заявлението за подпомагане.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) В периода по ал. 1 земеделските стопани извършват сезонна паша със заявените животни на заявени за подпомагане площи, които могат да варират всяка година.

(3) Земеделският стопанин заявява площта, върху която се извършва пашата, и

животните, които извежда на паша, в заявлението за подпомагане или в заявлението за плащане.

(4) Земеделският стопанин, кандидатстващ за подпомагане, е допустим по интервенцията, когато притежава най-малко или 50 овце, или 10 говеда, или комбинация от разрешените видове животни, но не по-малко от 10 ЖЕ от видовете животни, с които е разрешено извършването на паша.

(5) За получаване на плащане за паша с кучета от породите "Каракачанско куче" и/или "Българско овчарско куче" земеделските стопани са длъжни да представят за всяко куче зоотехнически сертификат за произход, издаден от развъдна организация, получила разрешение за дейност по реда на Закона за животновъдството, като придружаващите стадото кучета са най-малко две на брой.

(6) Когато интервенцията се изпълнява на територията на националните паркове, земеделските стопани разполагат и предоставят в ДФЗ със заявлението за подпомагане/плащане копие от годишно разрешително за паша съгласно чл. 50, т. 5 от Закона за защитените територии.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Когато интервенцията се изпълнява на територията на природен парк, земеделските стопани трябва да:

1. разполагат и предоставят в ДФЗ със заявлението за подпомагане/плащане копие от документа по чл. 123, ал. 2 от Закона за горите, с който е разрешено извършването на сезонна паша на отглежданите и заявени животни върху площи в природния парк, когато за тези площи няма регистрирани правни основания по чл. 41, ал. 3 и 4 от ЗПЗП;

2. предоставят в ДФЗ документ за съответствие на броя, вида животни и площта с нормите и режимите на утвърдения план за управление, издаден от директора на природния парк.

(7а) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Когато интервенцията се изпълнява на територията на защитените зони от Натура 2000, извън териториите по чл. 36, ал. 1, т. 1 и 2, земеделските стопани предоставят в ДФЗ документ за съответствие на броя, вида животни и площта на заявените земеделски парцели с нормите и режимите на утвърдения план за управление, издаден от съответните органи на управление по чл. 115а или по чл. 117а, изречение първо от Закона за биологичното разнообразие.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) Земеделските стопани предоставят в срок до 30 септември на ДФЗ чрез СЕУ копия на документите по ал. 7, т. 2 и ал. 7а, като посочват номерата на земеделските парцели от ИСАК и/или заявените площи за съответната кампания.

Чл. 60. (1) Заявените животни и площ по интервенцията са допустими, когато:

1. сезонна паша с животните се извършва на не по-малко от 5 ха;

2. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) извежданите на паша животни са от видовете по чл. 59, ал. 4;

3. извежданите на паша животни са собственост на земеделския стопанин и са идентифицирани в системата по чл. 30, ал. 2, т. 3 от ЗПЗП;

4. придвижването на животните по т. 3 до териториите, върху които ще се извършва паша, се удостоверява в Интегрираната информационна система на БАБХ, като се издава ветеринарномедицински документ за придвижване на животните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделският стопанин не може да бъде одобрен за подпомагане, когато декларира или извежда на паша по-голям брой животни или животни от видове, различни от тези, посочени в разрешителното за паша по чл. 59, ал. 6 или в документите по чл. 59, ал. 7, или в документа по чл. 59, ал. 7а.

Чл. 61. (1) Земеделските стопани спазват следните изисквания по управление и задължения, които надхвърлят базовите задължения по чл. 34, ал. 1 и произтичат от поетия доброволен многогодишен ангажимент:

1. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) спазват изискванията, режимите и

нормите на натоварване на пасищните райони, определени в плановете за управление и одобрени от компетентните органи;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) извеждат животните на определените пасищни райони 3 месеца от годината в периода май - октомври (90 дни), освен когато относно пашата в съответния национален парк е налице предписание от компетентен орган за преустановяване на пашата преди изтичане на периода или за преместване на други пасища;

3. животните са придружавани от пастир (гледач), ако не се придружават от земеделския стопанин.

(2) Когато дейността се изпълнява с придружаващи стадото кучета за опазване на животните от нападения на хищници, те не трябва да застрашават хора. На всяко куче трябва да е поставена "спъвачка", както и допълнителни обезопасителни средства при необходимост.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) При констатирани съмнения за несъответствия на броя животни, изведени на паша, компетентните органи по управление на териториите по чл. 36, ал. 1 и ДФЗ писмено информират БАБХ като орган по официален контрол.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) В случай че се установи, че земеделският стопанин е извел по-голям брой животни от разрешените в документа по чл. 59, ал. 6, в документите по чл. 59, ал. 7, или в документа по чл. 59, ал. 7а, ДФЗ не изплаща финансово подпомагане по интервенцията.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) В случай че се установи, че заявено за подпомагане животно не е извеждано на сезонна паша в съответните територии по чл. 36, ал. 1 90 дни или е извеждано в различен период от определения в съответствие с чл. 62, ал. 3, ДФЗ не изплаща финансово подпомагане за него.

Чл. 62. (1) След разработване на допълнителна система за проследяване на движението на животните Министерството на земеделието и храните предоставя на земеделския стопанин по едно устройство на всеки до 50 броя от заявените животни, с което се проследява движението на животните.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) При изгубване и/или унищожаване на устройство за проследяване земеделският стопанин уведомява ДФЗ чрез СЕУ и Министерството на земеделието и храните в срок от десет дни, като в едномесечен срок е длъжен да възстанови и замени устройството.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Дирекциите на националните и природните паркове могат по всяко време чрез предписание да въведат временни ограничения или преустановят дейности, както и да прекратят пашуването на селскостопански животни, да променят местата за паша, вида животни, нормите за натовареност на пасищата в пасищните райони и периода за пашуване и други параметри с цел недопускане на преизпасване на определените територии.

(4) Информацията по ал. 3 се изпраща на ДФЗ в срок от 5 работни дни.

(5) Когато е налице риск от преизпасване на определените територии или съмнения за нарушения на изисквания по интервенцията, тези данни и информация се изпращат до всяка една компетентна структура.

(6) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" предоставя периодично информация за земеделските парцели или площите, заявени по интервенцията, в които въз основа на извършени проверки е констатирано наличие на преизпасване.

Чл. 63. (1) Дирекциите на националните и природните паркове изпращат своевременно информация до БАБХ, когато на територията на съответния парк са:

1. установени идентифицирани животни, които не са придружавани от пастир;

2. констатирани съмнения за несъответствия на броя на животните, изведени на паша от земеделски стопанин;

3. (нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) установени животни с идентификационни номера, които не са вписани във ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване на животните, за които липсва информация за движението в ИИС на БАБХ или са установени други несъответствия със заявените животни.

(2) Когато в случаите по ал. 1 БАБХ констатира нерегламентирано извеждане на животни, за които няма издадено ВМС за придвижване в територията на национален парк, информира незабавно ДФЗ.

(3) Когато при проверка на място ДФЗ установи неспазване на задълженията по интервенцията и изисквания съгласно приложение № 9, своевременно информира дирекциите на парковете и БАБХ.

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Информацията за извършените проверки относно нарушения на режимите и нормите на плановете на управление във връзка с изпълнението на базовите задължения съгласно приложение № 9 и изисквания по управление съгласно приложение № 12 се предоставя писмено на ДФЗ съгласно актуален списък на бенефициентите по интервенцията и се отчита при одобряване на финансовата помощ по интервенцията.

Раздел VIII.
Поддържане на местообитанията на червеногушата гъска (Branta ruficollis), Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи

Чл. 65. (1) Земеделските стопани, кандидатстващи по интервенцията, са допустими, когато поемат и спазват доброволен многогодишен ангажимент по интервенцията с продължителност от 5 последователни години. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на заявлението за подпомагане по следните операции:

1. Засяване и отглеждане на есенни зърнено-житни култури в местообитанията на червеногушата гъска на 50% от заявената по дейността площ и с минимум 30% царевица;

2. Превръщане на обработваеми земеделски земи в постоянно затревени площи, в гнездови райони на Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Периодът на новите ангажименти по операцията по ал. 1, т. 1 от 2026 г. е 3 последователни години, през който земеделските стопани спазват задълженията и изискванията по управление на дейностите на едни и същи по размер площи.

(3) За операцията по ал. 1, т. 2 земеделските стопани до изтичане на многогодишния ангажимент спазват задълженията и изискванията по управление на дейностите за съответната операция върху едни и същи площи.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) Земеделските стопани по ал. 1, т. 2 предоставят до 30 септември в ДФЗ чрез СЕУ информация и копие от петгодишен план за управление на площите, заявени за подпомагане.

(5) Планът по ал. 4 трябва да е заверен от агроном и да съдържа:

1. земеделската култура, отглеждана в предходните години;

2. нормата и вида на тревните смески, които ще бъдат използвани;

3. технологията за приложението им или периода, в който ще се извършва сеитбата;

4. номерата от ИСАК на заявените земеделски парцели.

(6) Земеделските стопани до 30 септември предоставят в ДФЗ чрез СЕУ копия на фактури и информация от етикетите и за търговеца, и за производителя, от които са закупени вложените тревни смески.

(7) В срока на многогодишния ангажимент по ал. 1, т. 2 земеделският стопанин извършва

промяна в начина на трайно ползване за съответните имоти съобразно ползването на площите като постоянно затревени.

(8) До края на многогодишния ангажимент Министерството на земеделието и храните включва в слой "Постоянно затревени площи" площите по ал. 7.

Чл. 65а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) (1) Площите, на които земеделските стопани извършват дейностите по съответната операция, могат да бъдат намалени с до 10 на сто, като всяка година не по-малко от 90 на сто от площта по чл. 65, ал. 3 се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент. При определяне на процентното съотношение по изречение първо ДФЗ закръгля получения резултат до втория знак след десетичната запетая.

(2) Когато площите по чл. 65, ал. 2 и 3 бъдат намалени с повече от 10 на сто, земеделските стопани могат да продължат изпълнението на поетия ангажимент с останалите площи, като трябва да възстановят получената финансова помощ за незаявените одобрени площи от ангажимента.

Чл. 66. (1) Площта на земеделските парцели, заявени за подпомагане по интервенцията, е допустима, когато след извършване на проверки е установено, че:

1. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) кандидатът е заявил най-малко 5 ха, върху които се изпълнява операцията по чл. 65, ал. 1, т. 1 с допустимите земеделски култури;

2. кандидатът е заявил най-малко 0,5 ха, върху които се изпълнява операцията по чл. 65, ал. 1, т. 2;

3. отговарят на изискванията по § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби от ЗПЗП.

(2) Заявените през първата година земеделски парцели по операцията по чл. 65, ал. 1, т. 2 са допустими, когато:

1. са ползвани и идентифицирани в ИСАК като обработваема земя от земеделския стопанин в предходните 2 години;

2. не са участвали в ангажимент по направление "Поддържане на местообитанията на Царски орел и Египетски лешояд в обработваеми земи с орнитологично значение" от мярка 10 "Агроекология и климат" от ПРСР 2014 - 2020 г.

Чл. 67. (1) Земеделските стопани при поет многогодишен ангажимент по операцията по чл. 65, ал. 1, т. 1 са длъжни да не:

1. навлизат в земеделския парцел с техника повече от два пъти в периода 30 ноември - 28 февруари;

2. използват и третират площите с родентициди в периода 15 октомври - 1 март;

3. прибират преди 15 октомври реколтата от 5 на сто от площите, заявени с царевица.

(2) След 15 октомври земеделският стопанин оставя еднократно семена от царевица в количества 40 кг/ха или не прибира реколтата от площите по ал. 1, т. 3.

(3) Земеделският стопанин предоставя на ДФЗ чрез СЕУ неманипулируеми геопозиционирани снимки за изпълнението на изискването по ал. 2.

Чл. 68. (1) Земеделските стопани при поет многогодишен ангажимент по операцията по чл. 65, ал. 1, т. 2 са длъжни да спазват следните изисквания по управление и задължения, които надхвърлят съответните базови задължения по чл. 34, ал. 1 и произтичат от поетия доброволен многогодишен ангажимент по интервенцията за операцията по чл. 65, ал. 1, т. 2:

1. осигуряват засяване на площите с многогодишни тревни смески и/или с многогодишни житно-бобови тревни смески до 30 септември на годината;

2. предоставят информация и копия на разходооправдателни документи в ДФЗ чрез СЕУ до 30 октомври на първата година за минималното количество вложени тревни смески за количество минимум 50 кг/ха.

(2) След първата година земеделските парцели, одобрени за участие в операцията по ал. 1,

се заявяват от земеделския стопанин и се поддържат като постоянно затревени площи, които не се разораят в периода на изпълнение на многогодишния ангажимент.

(3) В срока на многогодишния ангажимент по ал. 1, т. 2 земеделският стопанин извършва промяна на предназначението за съответните имоти съобразно ползването на площите като постоянно затревени.

Раздел IX.
Възстановяване и поддържане на деградирали пасищни територии

Чл. 69. (1) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Земеделските стопани, кандидатстващи по интервенцията, са допустими, когато поемат и спазват доброволен многогодишен ангажимент по интервенцията с продължителност от 5 последователни години. Периодът по изречение първо започва да тече от началото на годината на подаване на "заявлението за подпомагане". Периодът по изречение първо за нови ангажименти от 2026 г. е с продължителност от 3 последователни години.

(2) В периода по ал. 1 земеделските стопани спазват задълженията и изискванията по управление на дейностите върху едни и същи земеделски парцели.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани, кандидатстващи по интервенцията, трябва да имат план за сеитба, който е изготвен от агроном и е одобрен от специалисти по управление на постоянно затревени площи от Селскостопанската академия - Институт по планинско животновъдство и земеделие - Троян, и/или Институт по фуражни култури - Плевен, и/или Аграрния университет - Пловдив, и съдържа:

1. дефинирана технология за подсяване;

2. процесите съгласно чл. 12 от Закона за почвите, които протичат на земеделския парцел и водят до частично или пълно нарушаване на една или повече от функциите на почвата в земеделския парцел;

3. основна причина за деградиране на почвата в земеделския парцел, ползването и нормите на натоварване на животински единици на хектар;

4. избраната технология за подсяване и нормата на прилаганите тревни смески; когато теренът не позволява директна сеитба, същата се извършва ръчно;

5. периодите на извършване на сеитбата през първата година, в които следва да се извършва сеитбата, съответно:

а) пролетна: при първа възможност, но не по-късно от 15 април;

б) есенна: при първа възможност, но не по-късно от 15 октомври.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2024 г., в сила от 26.07.2024 г.) Земеделският стопанин предоставя на ДФЗ чрез СЕУ в срок до 30 септември на първата година на подаване на заявлението за подпомагане информация и копие от плана за сеитба.

(5) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани могат да разширят площите в многогодишния ангажимент с до 10 на сто от размера на площта, с която същият е поет, но с не повече от 20 ха.

Чл. 69а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) (1) Площите по чл. 69, ал. 2, на които земеделските стопани извършват дейностите по интервенцията, могат да бъдат намалени с до 10 на сто, като всяка година не по-малко от 90 на сто от площта се припокрива географски с площта, за която има поет ангажимент. При определяне на процентното съотношение по изречение първо ДФЗ закръгля получения резултат до втория знак след десетичната запетая.

(2) Когато площите по чл. 69, ал. 2 бъдат намалени с повече от 10 на сто, земеделските стопани могат да продължат изпълнението на поетия ангажимент с останалите площи, като трябва да

възстановят получената финансова помощ за незаявените одобрени площи от ангажимента.

(3) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Новите ангажименти от 2026 г. могат да бъдат разширявани с до 10 на сто от размера на площта, с която са поети, но с не повече от 20 ха.

Чл. 70. (1) Площта на земеделските парцели, заявени за подпомагане по интервенцията, са допустими, когато след извършване на проверки е установено, че:

1. отговарят на изискванията на § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби от ЗПЗП;

2. за най-малко 80% от площта на заявения земеделски парцел е потвърдено, че е увредена (деградирала) в плана по чл. 69, ал. 3 и/или при извършване на проверки;

3. площите се поддържат и ползват в съответствие с плана по чл. 69, ал. 3;

4. постоянно затревените площи са поддържани чрез паша и са извън обхвата на местата по Натура 2000.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) През първата година на подаване на заявление за подпомагане ДФЗ може да не одобри за участие заявените земеделски парцели по интервенцията, когато в резултат от проверки чрез системата по чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП се установи, че е извършвана паша на животни или косене, когато такава забрана изрично е въведена в предоставения план за сеитба по чл. 69, ал. 3.

(3) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) По интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 8 размерът на площите в хектари, заявени в нови многогодишни ангажименти от 2024 г., трябва да е равен на размера на животинските единици на селскостопанските/пасищните животни, които са идентифицирани в подаденото заявление за подпомагане.

Чл. 71. (1) Земеделските стопани спазват следните изисквания по управление и задължения, които надхвърлят съответните базови задължения по чл. 34, ал. 1 и произтичат от поетия доброволен многогодишен ангажимент:

1. не използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на тези, които са разрешени за използване в биологичното производство;

2. не изграждат нови отводнителни системи;

3. при необходимост земеделският стопанин извършва допълнително косене на плевели, за да се предотврати цъфтежа и разпространението им.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Земеделските стопани, изпълняващи петгодишни ангажименти, декларират и извършват дейности на земеделските парцели така, че към третата година тревното покритие да бъде подобрено, а към петата - значително подобрено.

(3) Когато състоянието на земеделските парцели по ал. 2 не може да бъде потвърдено чрез системата по чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП, земеделските стопани могат да предоставят в ДФЗ чрез СЕУ неманипулируеми геопозиционирани снимки.

Раздел X.
Хуманно отношение към животните и антимикробна резистентност

Чл. 72. (1) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани, кандидатстващи по съответната дейност по интервенцията, са допустими, когато:

1. спазват доброволно поети едногодишни задължения за извършване по следните дейности по интервенцията:

а) осигуряване на благоприятна жизнена среда/свободна подова площ на животните;

б) осигуряване на свободно отглеждане на открито;

в) намаляване употребата на антимикробни средства;

2. са собственици/ползватели на животновъдните обекти, в които отглеждат заявените за подпомагане животни;

3. всички стопанисвани от тях животновъдни обекти, в които се отглеждат животни от вида ЕПЖ и/или ДПЖ, са регистрирани по реда на ЗВД и за всеки се спазва забраната по чл. 139, ал. 1, т. 17 от ЗВД;

4. са заявили всички животни от допустимите категории за дейността по ал. 1, т. 1, буква "а", отглеждани в животновъдния обект, отговарящ на изискванията на чл. 9 и 10 от Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (ДВ, бр. 41 от 2006 г.), наричана по-нататък "Наредба № 44 от 2006 г.";

5. (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) са заявили животни от допустимите категории, отглеждани в животновъдния обект, за дейността по ал. 1, т. 1, буква "в" в съответствие с програмата по чл. 118 от ЗВД и приложение № 11.

(2) Земеделските стопани посочват дейността или комбинация от дейности срещу всяко животно в заявлението за подпомагане.

(3) За всички животни от допустимите категории, отглеждани в заявен животновъден обект, в който се изпълнява дейност по ал. 1, т. 1, буква "а", земеделските стопани осигуряват не по-малко от 15 на сто над минималния задължителен стандарт за свободна подова площ (условия за настаняване на животните) съгласно приложение № 2 към чл. 9, ал. 1, т. 2 и приложение № 3 към чл. 10, т. 1, буква "а" от Наредба № 44 от 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти.

(4) В съответствие с чл. 23 от ЗПЗП Българската агенция по безопасност на храните предоставя на ДФЗ данни и информация за спазването на изискванията на ЗВД за животновъдните обекти, стопанисвани от бенефициентите, и осигурената площ в животновъдните обекти по ал. 1.

Чл. 73. (1) Заявените за подпомагане животни по интервенцията трябва да:

1. са идентифицирани в съответствие с изискванията на ЗВД;

2. са въведени в системата по чл. 30, ал. 2, т. 3 от ЗПЗП и в ИИС на БАБХ;

3. се отглеждат най-малко 60 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане;

4. се спазват изискванията за хуманно отношение към животните, предвидени в национална нормативна уредба и в правото на Европейския съюз, за всички отглеждани животни;

5. се изпълняват за всички ЕПЖ и ДПЖ в стопанството на земеделския стопанин ветеринарномедицински мероприятия съгласно програмата по чл. 118 от ЗВД, които е предвидено да се финансират от държавния бюджет;

6. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) са вписани в системата по чл. 51, ал. 3 и документацията по чл. 132, ал. 1, т. 13 от ЗВД с извършените мероприятия съгласно програмата по чл. 118 от ЗВД.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани, кандидатстващи по съответните дейности по чл. 72, ал. 1, т. 1, букви "а" и "б", могат да заменят заявените животни с други животни от същата категория, отговарящи на условията за подпомагане по съответната дейност и направление, към последния ден за подаване на заявления за подпомагане по реда и сроковете в чл. 18 от Наредба № 3 от 2023 г.

(3) Замяната на животните по ал. 2 се извършва, при условие че ДФЗ все още не е информирал бенефициента за намерението си да извърши проверка на място или след извършена проверка на място, при която не са открити несъответствия на животните, които ще се заменят.

(4) Говеда на възраст под 24 месеца, дребни преживни животни под 12 месеца и биволи под 36 месеца, заявени за подпомагане и напуснали заявения животновъден обект в периода по ал. 1, т. 3, без констатирани други несъответствия, се считат за установени по смисъла на чл. 77, ал. 1 от

ЗПЗП, но за тях не се отпуска финансово подпомагане.

Чл. 74. (1) Когато земеделският стопанин заяви за подпомагане дейностите по чл. 72, ал. 1, т. 1, букви "а" и "б", към заявлението за подпомагане предоставя на ДФЗ становище, издадено от директора на съответната областна дирекция по местонахождение на животновъдния обект на БАБХ, в което се съдържа информация най-малко за:

1. наличието на сграда/помещение, в която/което се отглеждат заявените животни по дейностите по чл. 72, ал. 1, т. 1, букви "а" или "б";

2. животновъдния обект, че отговаря на изискванията на Наредба № 44 от 2006 г.;

3. съответните животни, отглеждани в животновъдния обект, са осигурени параметри за вътрешното разпределение на помещенията за отглеждане на животните (в метри) съгласно таблица 1.2 от приложение № 2 към чл. 9, ал. 1, т. 2 от Наредба № 44 от 2006 г.;

4. действителните размери на площта на помещението и двора на животновъдния обект, с които се изпълняват задълженията за спазване на нормите за използваема площ за едно животно в животновъдния обект;

5. информация за броя и вида на отглежданите животни по категории;

6. спазване на задълженията по чл. 118, ал. 5 от ЗВД.

(2) Становището по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на БАБХ след съгласуване с изпълнителния директор на ДФЗ.

Чл. 75. (1) Земеделските стопани осигуряват за заявените по дейността по чл. 72, ал. 1, т. 1, буква "б" животни не по-малко от 160 дни годишно свободно отглеждане на открито, от които 40 дни могат да бъдат на двора и не по малко от 120 дни за свободно пашуване.

(2) Броят на дните се определя от датите на напускане и пристигане на животните в животновъдния обект, отбелязани в регистъра на животните в животновъдния обект и/или в ИИС на БАБХ, освен с изключението по чл. 132, ал. 1, т. 3а от ЗВД.

(3) Когато животните се извеждат с цел ежедневна паша, земеделският стопанин води дневник, в който се вписват броят на животните по вид и категория с датите на извеждане, идентификационният номер на животните и ЕКАТТЕ на всяко населено място, в чието землище се намират площите, на които се извършва пашата.

(4) Дневникът по ал. 3 се заверява от регистрирания ветеринарен лекар в началото и в края на периода на извеждане.

(5) Земеделските стопани, заявили дейността по чл. 72, ал. 1, т. 1, буква "б", удостоверяват извършената паша по ал. 3 с декларация и опис по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ.

(6) Дневникът по ал. 3, декларацията и описът по ал. 5 се подават в периода от 1 до 31 декември в годината на кандидатстване чрез СЕУ и/или в съответната ОД на ДФЗ по постоянен адрес на земеделския стопанин - физическо лице, или адрес на управление на земеделския стопанин - юридическо лице или едноличен търговец, лично или чрез упълномощено с нотариално заверено пълномощно лице.

(7) (Нова - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Животни, заявени за дейността по чл. 72, ал. 1, т. 1, буква "б", за които не е изпълнено условието на чл. 75, ал. 1, без констатирани други несъответствия, се считат за установени по смисъла на чл. 77, ал. 1 от ЗПЗП, но за тях не се отпуска финансово подпомагане.

Чл. 76. (1) (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Пашата от поне 120 дни в годината на заявените животни по дейността по чл. 72, ал. 1, т. 1, буква "б" се извършва в периода между 15 март и 15 ноември при спазване на гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ от стопанството, на която се извършва пашата в периода на извършване на дейността, до не

повече от 2 ЖЕ/хектар.

(2) Площите по ал. 1 трябва да са заявени и допустими по интервенцията "Основното подпомагане на доходите за устойчивост (ОПДУ)", уредена в Наредба № 3 от 2023 г.

(3) Държавен фонд "Земеделие" проверява в системата по чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП извършването на пашата по ал. 1.

(4) След разработване на система за проследяване на движението на животните Министерството на земеделието и храните предоставя на земеделския стопанин по едно устройство на всеки до 50 броя от заявените животни, с което се проследява движението на животните.

Чл. 76а. (Нов - ДВ, бр. 106 от 2025 г., в сила от 09.12.2025 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Когато Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка за спазване гъстота на животинските единици до не повече от 2 ЖЕ/хектар с всички пасищни животни, към постоянно затревените площи се включват и площите, заети с фуражни култури и/или протеинови култури от приложение № 11а от Наредба № 3 от 2023 г.

Чл. 77. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани, заявили дейността по чл. 72, ал. 1, т. 1, буква "в", изпълняват на ниво животновъден обект:

1. програмата по чл. 118 от ЗВД;

2. схема/план за профилактични мероприятия съгласно образец, утвърден от изпълнителния директор на БАБХ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Схемата/планът по ал. 1, т. 2 се изготвя въз основа на програмата по ал. 1, т. 1 от регистрирания ветеринарен лекар, сключил договор за ветеринарномедицинско обслужване на съответния животновъден обект, и се заверява и одобрява от съответната ОДБХ на територията, на която се намира животновъдният обект. В схемата/плана се включват болестите съгласно приложение № 11.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Схемата/планът по ал. 1, т. 2 съдържа най-малко следната информация:

1. списък на болестите, срещу които ще се провежда допълнителна ваксинация в съответствие с програмата по чл. 118 от ЗВД;

2. брой, вид, категория на животните, отглеждани в животновъден обект на земеделския стопанин, за които е предвидено да се прилагат мерките и ваксините за съответната болест;

3. схемите за прилагането и сроковете за изпълнението на ваксинацията им спрямо съответните категории допустими животни, отглеждани от земеделския стопанин;

4. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) описание на епидемичната обстановка и съответната информация, използвана като основание за оценката ѝ, което може да включва преценка от регистрирания ветеринарен лекар, обслужващ животновъдния обект, за необходимостта от вземане на проби за лабораторно изследване, в това число и кръвни проби, като част от диагностиката за определяне на здравния статус на животните с оглед правилна преценка на болестите, за които да бъдат включени ваксини в имунопрофилактичния план/схема;

5. основните и конкретните цели с избраната стратегия за ваксинация и план за профилактичната ваксинация;

6. предвидената продължителност на ваксинацията - от началото на ваксинацията до приключване на надзора, провеждан след ваксинацията;

7. животновъдните обекти и животни, в които се отглеждат допустимите категории животни, и тези, в които трябва да бъде извършена ваксинацията, ако се различават;

8. освободени от ваксинация животни и обосновката за това;

9. предвидената крайна употреба на ваксинираните животни и продуктите, добити от такива животни;

10. обобщение на характеристиките на ваксината; правилата за поставяне на ваксината и

системата за следене на поставянето на ваксината;

11. хигиенните правила и правилата за биологична сигурност, които трябва да се прилагат;

12. вид на провежданите лечения и количествата използвани антимикробни средства в животновъдния обект през предходни години.

13. (отм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.)

(4) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделският стопанин заявява за подпомагане отглеждани животни от категории съгласно приложение № 11 и одобрения/ата план или схема по ал. 2.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Извършваните дейности не са допустими и не могат да бъдат финансирани, когато попадат в обхвата на мерките, предвидени в програмата по чл. 118 от ЗВД, финансирани от държавния бюджет.

(6) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансова помощ за установените животни по смисъла на чл. 77, ал. 1 от ЗПЗП, за които в схемата или плана по ал. 2 е предвидено поставянето на ваксина след края на периода по чл. 73, ал. 1, т. 3, но същите не се отглеждат от земеделския стопанин след посочения срок.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Всички извършени мероприятия (ваксинации и лабораторнодиагностични изследвания) на видовете животни, подлежащи на идентификация, се въвеждат в ИИС на БАБХ и се съхраняват като записи в документацията по чл. 132, ал. 1, т. 13 от ЗВД.

(8) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани, заявили дейността по чл. 72, ал. 1, т. 1, буква "в", разполагат и предоставят при проверка на място одобрения/ата план/схема по ал. 1, т. 2.

(9) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) В съответствие с чл. 23 от ЗПЗП БАБХ предоставя по искане на ДФЗ информация за спазването на изискванията, условията и извършените ваксинации на заявените животни в съответствие с одобрения/ата план/схема по ал. 2 за всички земеделски стопани, заявили дейността по чл. 72, ал. 1, т. 1, буква "в".

Глава шеста.
ПРЕКРАТЯВАНЕ НА АНГАЖИМЕНТИТЕ

Чл. 78. (1) В съответствие с чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116 в случаите на непреодолима сила и извънредни обстоятелства ДФЗ прекратява многогодишния ангажимент по съответната интервенция и не се изисква частично или пълно възстановяване на получената от бенефициента финансова помощ.

(2) Случаите на непреодолима сила и извънредни обстоятелства се съобщават в писмена форма на ДФЗ от земеделския стопанин или от друго упълномощено от него лице, или от неговите правоприемници в рамките на 15 работни дни от датата на настъпване.

(3) Доказателствата по ал. 2 и документите, издадени от компетентен административен орган, се предоставят на ДФЗ от бенефициента или упълномощеното от него лице, или неговите правоприемници в рамките на 10 работни дни от най-късната дата на съответните документи.

Чл. 79. (1) В случай че бенефициентите не приемат изменения на изискванията и стандартите по чл. 34, ал. 2, с които се завишават други задължения по съответната интервенция, уведомяват ДФЗ за несъгласието си да изпълняват новите условия в срок от 20 работни дни от датата на публикуването им на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните, съответно от датата на обнародването им в "Държавен вестник", без да възстановяват получените до момента годишни плащания по интервенцията, когато уведомлението е одобрено от ДФЗ, като са

недопустими за подпомагане в годината на подаване на заявлението.

(2) Когато земеделските стопани не уведомят ДФЗ в срока по ал. 1 за несъгласието си да изпълняват новите условия, те продължават да изпълняват поетите многогодишни ангажименти съгласно новите условия.

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Когато въз основа на предписание на съответната дирекция на национален парк е преустановена пашата и не бъде издадено разрешително за паша за следваща година, ангажиментът по интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 6 се прекратява, без да се възстановяват получените финансови средства до момента. Информация за издаденото предписание се изпраща от съответната дирекция на национален парк на ДФЗ в срок от три работни дни от издаването му.

Глава седма.
ПРОВЕРКИ ПО ЧЛ. 70 ОТ ЗАКОНА ЗА ПОДПОМАГАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

Раздел I.
Административни проверки в рамките на ИСАК

Чл. 80. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва предварителни административни проверки на декларираните данни, като въз основа на резултатите от тях извежда насочващи предупреждения, чрез които бенефициентът да получи помощ при идентифицирането на потенциалните случаи на неспазване на условията за допустимост, ангажиментите и другите задължения и да подаде правилно заявление.

(2) Държавен фонд "Земеделие" предоставя и включва в заявлението за подпомагане наличната информация в съответствие с чл. 5 и 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 с цел правилното и надеждно управление на интервенциите по чл. 3, ал. 1 и за да гарантира правилното докладване относно показателите за крайния продукт и показателите за резултатите, посочени в чл. 66, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(3) В съответствие с чл. 6 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 бенефициентът продължава да носи отговорност за заявлението за подпомагане/плащане и за точността на предадената информация.

(4) Въз основа на резултатите от проверките чрез системата по чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП ДФЗ съобщава на бенефициентите информацията по чл. 10, параграф 8 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 чрез системата по чл. 30, ал. 2, т. 6 от ЗПЗП и им осигурява възможност да внесат изменения в заявленията за подпомагане/плащане или да представят допълнителни доказателства.

(5) Заявленията за подпомагане/плащане могат да бъдат изменени или да бъдат изцяло или частично оттеглени от бенефициента при условията на чл. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 и Наредба № 4 от 2023 г.

Чл. 81. (1) Предвидените в чл. 70 от ЗПЗП административни проверки, включително проверки чрез системата по чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП и проверки на място се извършват от ДФЗ по такъв начин, че осъществяваният контрол да осигурява разумна увереност по отношение на ефективността, ефикасността и икономичността на операциите, надеждността на отчетността, опазването на информацията, предотвратяването, разкриването и коригирането на последиците на измами и нередности, както и последващите действия във връзка с тези измами и нередности и подходящото управление на рисковете, свързани със законосъобразността и редовността на извършените разходи, като се вземат предвид многогодишният характер на интервенциите, както и

естеството на съответните плащания.

(2) Контролът, осъществяван от ДФЗ, може да включва различни проверки, както и изпълнението на всякакви политики и процедури за постигане на целите, посочени в ал. 1 и задълженията по чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(3) Държавен фонд "Земеделие" извършва административни проверки съгласно утвърдени процедури, които обхващат набор от проверими показатели/елементи за спазването на условията за допустимост, многогодишните ангажименти и другите задължения по интервенциите по чл. 3, ал. 1 от страна на бенефициента.

Чл. 82. (1) Административните проверки, включително кръстосаните проверки, позволяват осъществяването на контрол, чрез който ДФЗ обхваща всички елементи, които могат и е целесъобразно да бъдат контролирани чрез административни проверки.

(2) Проверките по ал. 1 гарантират, че:

1. условията за допустимост, изискванията по управление на многогодишните ангажименти, ангажиментите и другите задължения по съответната интервенция са изпълнени;

2. заявлението за подпомагане/плащане е пълно и представено в срок и подкрепящите документи са били представени и доказват допустимостта;

3. има съответствие с поетите дългосрочни ангажименти.

Чл. 83. (1) Заявлението за подпомагане/плащане може да бъде изменено или оттеглено изцяло или частично при условията на чл. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1173 в сроковете, определени в чл. 14 от Наредба № 4 от 2023 г.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) За установени неспазвания, засягащи условия за подпомагане, които не могат да се проверяват чрез системата за мониторинг на площ, кандидатите за подпомагане могат да извършат изменения или оттегляния, или корекция на заявлението по всяко време след неговото подаване, в срока, определен в чл. 15 от Наредба № 4 от 2023 г., при условие че не са били информирани, че:

1. ще им бъде извършена проверка на място;

2. при извършване на проверка на място, която не е била предварително обявена, е открито неспазване;

3. чрез административни проверки е установено неспазване, засягащо условия за подпомагане.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Измененията по ал. 1 и 2 не могат да бъдат добавяни в заявлението на нови площи и/или животни и/или пчелини/пчелни семейства в заявена интервенция и заявяване за подпомагане на нова интервенция, операция или дейност.

Чл. 84. (1) При административните проверки и проверките на място на допустимостта, изискванията по управление и задълженията и съответните базови задължения по чл. 34, ал. 1 се вземат под внимание предполагаемите случаи на неспазване, докладвани от други административни органи или установени при извършване на проверки по други интервенции.

(2) Освен ако е предвидено друго в правото на Европейския съюз, когато административните проверки или проверките на място във връзка с интервенциите по чл. 31 от Регламент (ЕС) 2021/2115 или предварителните условия по чл. 12 от Регламент (ЕС) 2021/2115 могат да засегнат задължения на земеделския стопанин по интервенциите по чл. 3, ал. 1, резултатите от тези проверки се отчитат с цел предприемане на последващи действия по отношение на предоставяне на плащането.

Чл. 85. (1) Държавен фонд "Земеделие" извършва ежегодна оценка на резултатите от административните проверки и проверките на място, за да се установи дали някои констатирани проблеми или несъответствия могат да породят риск за други подобни операции или интервенции,

бенефициери или други органи или административни структури и контролни органи.

(2) При оценката се установява необходимостта от коригиращи и превантивни действия.

Чл. 86. (1) Проверките, включително кръстосаните проверки, обхващат всички елементи, които е възможно и целесъобразно да бъдат контролирани с административни проверки.

(2) Освен ако е предвидено друго в правото на Европейския съюз, административните проверки, извършвани от ДФЗ, трябва да гарантират най-малко:

1. заявлението за подпомагане или заявлението за плащане да е пълно и да е подадено в съответния срок и когато е приложимо, са предоставени необходимите документи и информация, удостоверяващи допустимостта на подпомагането преди одобрението на финансовата помощ за интервенцията;

2. да е налице спазване на многогодишните ангажименти/дългосрочните задължения, когато е приложимо;

3. да са изпълнени условията за допустимост, изискванията по управление в многогодишния ангажимент и другите задължения по интервенцията;

4. разходите за интервенциите, отпуснати на бенефициента по чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/2116, са направени в съответствие с приложимите правила на правото на Европейския съюз.

(3) Извършените разходи от ДФЗ трябва да отговарят на съответния докладван показател за краен продукт.

(4) Разходите за интервенциите по чл. 3, ал. 1, финансирани по линия ЕЗФРСР, не подлежат на друго финансиране от бюджета на Европейския съюз.

Раздел II.
Кръстосани проверки и посещения на място

Чл. 87. (1) Когато е целесъобразно, административните проверки включват кръстосани проверки, които обхващат автоматизирано съпоставяне на данните от заявленията за подпомагане/плащане през определена година на кандидатстване с данните в системите по чл. 30, ал. 2 от ЗПЗП, като включват най-малко:

1. декларираните земеделски парцели, за да се избегне многократно отпускане на една и съща финансова помощ/подпомагане по отношение на една и съща календарна или референтна година и да се предотврати всяко неправомерно кумулиране на помощ, отпусната съгласно свързаните с площ интервенции;

2. предотвратяване на двойно заявяване на една и съща площ от различни земеделски стопани в рамките на една и съща календарна година;

3. проверки, извършвани от ДФЗ, за принадлежността на площи от земеделските парцели към географски слоеве, използвани в ИСАК, и многогодишните ангажименти към площта;

4. декларираните животни посредством системата по чл. 30, ал. 2, т. 3 от ЗПЗП, за да се провери допустимостта за финансовата помощ и/или подпомагането и да се избегне неправомерно многократно отпускане на една и съща помощ и/или подпомагане по отношение на една и съща календарна или референтна година.

(2) Данните за наличието на неспазване, получени в резултат на кръстосани проверки, могат да се проследят от ДФЗ чрез други подходящи административни процедури и, при необходимост, чрез проверка на място.

(3) Кръстосаните проверки могат да включват и други автоматизирани проверки спрямо наличната информация от национални електронни регистри, бази данни и предоставена информация от други административни органи.

Чл. 88. Проверките на място могат да бъдат извършени и чрез посещения на място,

допълващи проверките по чл. 64, ал. 1, т. 2 и 3 от Наредба № 3 от 2023 г., когато интерпретирането на данните или други относими доказателства, включително доказателства, представени от бенефициента по искане на ДФЗ, не дават резултати, които биха позволили по удовлетворителен за ДФЗ начин да се направят категорични заключения относно допустимостта или, когато е приложимо, правилния размер на площта, която е обект на административните проверки или проверките на място.

Раздел III.
Проверки на място в рамките на интегрираната система за контрол

Чл. 89. (1) С проверките на място може да се проверява спазването на условията за допустимост, изискванията по управление и ангажименти и други задължения по съответната интервенция, за която е избран даден бенефициент.

(2) Продължителността на проверките на място и периодът на извършване са определени съобразно изпълняваните дейности по интервенциите по чл. 3, ал. 1 и ограничени до минималния необходим период от време.

(3) Когато някои условия за допустимост, ангажименти и други задължения могат да бъдат проверени единствено през конкретен период от време, проверките на място може да изискват допълнителни посещения на по-късна дата.

(4) В случаите по ал. 3 проверките на място се координират по такъв начин, че броят и продължителността на такива посещения при един бенефициент да са ограничени до необходимия минимум.

(5) Проверките на място на бенефициенти, изпълняващи многогодишни ангажименти, могат да бъдат извършвани предварително преди подаване на заявление за плащане.

(6) Държавен фонд "Земеделие" може да извърши частичен подбор на контролната извадка преди крайния срок за подаване на заявления. Тя се допълва, след като бъдат подадени всички съответни заявления за помощ или заявления за плащане.

Чл. 90. (1) Проверките на място може да се обявяват чрез СЕУ, при условие че това не е в разрез с тяхната цел или ефективност. Обявяването е в сроковете, определени в чл. 65 от Наредба № 3 от 2023 г.

(2) Освен това, ако не е предвидено друго в правото на Европейския съюз, и когато законодателството, приложимо по отношение на актове и стандарти, свързани с предварителните условия по чл. 12 от Регламент (ЕС) 2021/2115, изисква проверката на място да не се обявява, правилата по ал. 1 и 2 се прилагат и в случай на проверки на място, свързани с проверките за спазване на предварителните условия.

Чл. 91. (1) Където е целесъобразно, проверките на място могат да се извършват едновременно с всички други проверки.

(2) Проверките на място се разпределят в рамките на годината въз основа на анализ на рисковете, свързани с различните задължения по съответната интервенция по чл. 3, ал. 1.

Раздел IV.
Брой проверки и подбор на заявления за проверки на място

Чл. 92. (1) Заявления за подпомагане или земеделски стопани, за които е установено, че не са допустими или не отговарят на условията за одобрение за участие в съответната интервенция към момента на подаване на заявлението или след извършените административни проверки за

одобрение за участие в интервенциите, не се включват в контролната съвкупност/извадка.

(2) Подборът на контролната съвкупност/извадката се извършва, така че:

1. между 20 и 25 на сто от контролната съвкупност от бенефициентите се подбират на случаен принцип;

2. оставащият брой бенефициенти в контролната извадка се подбират въз основа на анализ на риска;

3. констатациите, установени при извършване на проверките по чл. 70, ал. 1 от ЗПЗП през предходната референтна година от изпълняваните многогодишни ангажименти, се вземат предвид при анализа на риска.

Чл. 93. (1) Контролната съвкупност/извадка по чл. 92, ал. 1 на ежегодно извършваните проверки на място по отношение на финансова помощ за интервенции, базирани на площ, обхваща най-малко:

1. три на сто от всички бенефициенти, кандидатстващи по съответната интервенция;

2. пет на сто от декларираните площи по интервенции по чл. 3, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6, 7 и 8;

3. петнадесет на сто от декларираните площи, декларирани с трайни/многогодишни насаждения по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 3 и 4;

4. петнадесет на сто от всички площи, за които се прилага операция 2 от интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 7.

(2) Контролната съвкупност по чл. 92, ал. 1 на ежегодно извършваните проверки на място по отношение на финансова помощ, основаваща се на животни, обхваща най-малко:

1. пет на сто от всички бенефициенти, кандидатстващи по съответната интервенция;

2. пет на сто от всички животни, за които се кандидатства за финансово подпомагане по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 5, 6 и 9.

(3) Контролната съвкупност/извадка по чл. 92, ал. 1 на ежегодно извършваните проверки на място по отношение на финансова помощ по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2 е най-малко 5 на сто от земеделските стопанства.

Чл. 94. (1) Когато броят на бенефициентите, подлежащи на проверки на място, надвишава минималния брой на бенефициентите по чл. 93, процентът на избраните на случаен принцип бенефициенти в извадката не трябва да надвишава 25 на сто.

(2) За да се спазят изискванията за минималния брой проверки, може да се използва един и същ бенефициент, при условие че това няма отражение върху ефективността на подбора на съответните извадки, подбрани въз основа на риска.

Чл. 95. (1) Въз основа на резултатите от проверките на място, ефективността на анализа на риска и оценката по чл. 85, ал. 1 ДФЗ може да намали дела на извършваните проверки до не по-малко от 1 на сто.

(2) Въз основа на резултатите от извършените проверки и оценката по чл. 85, ал. 1 ДФЗ може да предложи промени в процентите на намаления съгласно приложение № 12.

Чл. 96. (1) Ефективността на анализа на риска се оценява и актуализира годишно, където е приложимо, чрез:

1. сравняване на резултатите по отношение на разликата между декларираната площ и установената площ в основаната на риска и подбраната на случаен принцип извадка;

2. сравняване на резултатите по отношение на разликата между декларираните животни и установените животни в основаната на риска и подбраната на случаен принцип извадка;

3. отчитане на конкретната ситуация и където е приложимо, изменението на релевантността на рисковите фактори;

4. отчитане на естеството на неспазването, което може да доведе до увеличаване на броя

на проверките.

(2) На служителя, извършващ проверката на място, се осигуряват данни и информация за причините, поради които е избран всеки бенефициент, и предоставената информация във връзка с изпълняваните задължения по интервенцията.

(3) Когато при проверките на място се констатира значително неспазване в контекста на дадена интервенция, ДФЗ увеличава съответно процента на бенефициентите, които да бъдат проверени на място през следващата година за съответната интервенция.

(4) Държавен фонд "Земеделие" може да реши да намали минималното ниво на проверките на място, извършвани всяка календарна година, когато процентът на грешките в случайната извадка, проверена на място, не надвишава 2 на сто през предходните две финансови години.

Раздел V.
Елементи на проверките на място

Чл. 97. (1) Проверките на място обхващат:

1. животни и пчелини в стопанството на бенефициента, заявени за подпомагане по някои от интервенциите по чл. 3, ал. 1;

2. измерване на площта при необходимост и проверката на условията за допустимост, изискванията по управление на дейността в многогодишните ангажименти и всички базови задължения, които бенефициентът трябва да изпълнява, по отношение на площта и животните, декларирани от бенефициента съгласно изпълняваните дейности по интервенцията.

(2) Проверката на условията за допустимост, включително измерването на площта на земеделските парцели, на многогодишните ангажименти и другите задължения на земеделските парцели в рамките на проверката на място може да бъде ограничена до подбрана на случаен принцип извадка, която може да бъде увеличена при установени неспазвания на проверените парцели.

Чл. 98. Когато някои от условията за допустимост, изискванията по управление на дейността в многогодишните ангажименти или други задължения за земеделските парцели не могат да бъдат адекватно проверени при ограничаване на проверките до подбрана на случаен принцип извадка по чл. 97, ал. 2, се изготвя допълнителна, основана на риска извадка, позволяваща проверка на тези условия, ангажиментите или други задължения.

Чл. 99. (1) С проверките на място се проверява дали са изпълнени условията за допустимост, ангажиментите и другите задължения, като проверките обхващат животни, за които са подадени заявления за плащане по интервенциите, свързани с животни по чл. 3, ал. 1, които подлежат на проверка.

(2) Най-малко 50 на сто от минималния брой проверки на място се разпределят в определените периоди за извършване на дейностите по интервенциите или периода на задържане на заявените животни.

(3) Проверките на място включват най-малко:

1. проверки на наличните в стопанството животни, за които са подадени заявления за плащане, и когато е приложимо, проверки дали заявените животни отговарят на условията за подпомагане и са вписани в регистрите, и системата по чл. 30, ал. 2, т. 3 от ЗПЗП;

2. коректността и съгласуваността на вписванията в регистъра и уведомленията в ИИС на БАБХ въз основа на извадка от удостоверителни документи, като сертификати, паспорти на животните, документи за движение и извършени ветеринарномедицински мероприятия, когато е необходимо;

3. дали всички животни са идентифицирани със съответните средства за идентификация,

снабдени, ако е приложимо, с паспорти на животните или документи за движение, и дали са вписани в регистъра и са надлежно обявени в ИИС на БАБХ.

Чл. 100. (1) За всяка проверка на място се изготвя доклад за проверката, който дава възможност да се прегледат детайлите на извършените проверки и да се направят заключения относно спазването на условията за допустимост, изискванията по управление на дейностите за многогодишните ангажименти и другите задължения. Когато е приложимо, в доклада се посочват най-малко:

1. проверените интервенции в заявлението за плащане;

2. присъстващите лица;

3. проверените земеделски парцели, измерените земеделски парцели, включително, когато е приложимо, резултатите от измерванията за всеки измерен земеделски парцел и използваните измервателни методи;

4. дали бенефициерът е бил уведомен предварително за проверката, и ако е така, какъв е бил срокът на предварителното уведомление;

5. данни за конкретните мерки за контрол, които трябва да се предприемат във връзка с отделните интервенции, включени в заявлението за плащане на бенефициера.

6. данни за допълнителните мерки за контрол, които трябва да се предприемат;

7. (доп. - ДВ, бр. 106 от 2025 г., в сила от 09.12.2025 г.) данни за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват взаимно уведомяване с оглед на други интервенции и/или законоустановените изисквания за управление, съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП и стандартите за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП, както и изискванията по чл. 56 от ЗПЗП;

8. данни и информация за всички установени случаи на неспазване, които биха могли да изискват последващи действия през следващите години;

9. броят и видът установени животни и когато е приложимо, идентификационни номера на животните, вписвани в регистъра на животните в животновъдния обект и в ИИС на БАБХ за животни, и всички проверени удостоверителни документи, резултатите от проверките и когато е приложимо, конкретни забележки относно отделни животни и/или идентификационният им код.

(2) На бенефициента се дава възможност да подпише доклада в съответствие с чл. 26б, ал. 4 от ЗПЗП.

Чл. 101. (1) Докладът по чл. 100, ал. 1 може да се предоставя на бенефициента чрез СЕУ.

(2) Когато проверяваният земеделски стопанин не приема доклада по ал. 1, може да изпрати чрез СЕУ възражения до ДФЗ в 14-дневен срок от уведомяването.

(3) Възраженията по ал. 2 се разглеждат в едномесечен срок, след което земеделските стопани се уведомяват за резултатите в срок до 5 работни дни чрез СЕУ.

Чл. 102. Когато при проверки на място се установят случаи на неспазване на разпоредби на друго приложимо право на Европейския съюз или актове на националната нормативна уредба, тази информация от доклада за проверка се изпраща своевременно на органите, отговорни за прилагането на законодателството.

Чл. 103. (1) В съответствие с чл. 72 от Регламент (ЕС) 2021/2116 извършваните ежегодно административни проверки от ДФЗ на заявленията за подпомагане/плащане се допълват от проверки на място, които могат да се извършват дистанционно с използване на технологии, за да се направи заключение относно допустимостта на поисканата финансова помощ по съответната интервенция.

(2) Държавен фонд "Земеделие" може да извърши проверки на място в случаите, когато съответните доказателства, включително доказателствата, представени от бенефициента в резултат на проведената комуникация, не позволяват да се направи заключение относно допустимостта на

поисканата финансова помощ.

Раздел VI.
Контрол за спазване на изискванията на предварителните условия

Чл. 104. (1) Системата за контрол на предварителните условия служи за проверка на спазването на задълженията, установени в дял III, глава I, раздел 2 от Регламент (ЕС) 2021/2015, от бенефициентите по интервенциите по чл. 3, ал. 1.

(2) За прилагането на системата за контрол и санкции във връзка с предварителните условия се използва ИСАК по глава трета от ЗПЗП, като се прилагат намаления в съответствие с дял IV, глава IV от Регламент (ЕС) 2021/2116, глава III от Делегиран регламент (ЕС) 2022/1172 и чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

(3) Контролът на предварителните условия се осъществява от следните компетентни контролни органи:

1. специализираните контролни органи, които носят отговорността за извършване на контрол и проверки по спазването на законоустановените изисквания за управление съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП и стандартите за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП;

2. Държавен фонд "Земеделие", който носи отговорността за определяне на административните санкции, намаления и откази.

(4) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2025 г., в сила от 09.12.2025 г.) Когато при осъществявания контрол за прилагането на предварителните условия в социалната сфера по чл. 14 от Регламент (ЕС) 2021/2115, свързани с трудовата заетост и здравословните и безопасните условия на труд, е установено неспазване, Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по интервенциите по чл. 3, ал. 1 съгласно Методика за определяне на размера на намаленията при неспазване на изискванията, свързани с условията на труд и заетост или задълженията на работодателите, произтичащи от правните актове, посочени в приложение IV на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ДВ, бр. 24 от 2025 г.) (Методика по чл. 56, ал. 3 от ЗПЗП).

Глава осма.
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ОТКАЗ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ, НАМАЛЕНИЯ НА ПЛАЩАНИЯТА И ОТТЕГЛЯНЕ НА ИЗПЛАТЕНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Раздел I.
Отказ и намаления на плащанията

Чл. 105. (1) Плащанията се изчисляват въз основа на площите/животните/пчелините в стопанства, за които е установено, че са допустими по време на административните проверки, включително, където е приложимо, и чрез системата по чл. 30, ал. 2, т. 7 от ЗПЗП, и/или проверките на място, извършвани от ДФЗ.

(2) Без да се засягат санкциите и намаленията, предвидени в правото на Европейския съюз

и националното законодателство, намаленията, отказите и оттеглянията се прилагат за установените случаи на неспазване от страна на бенефициента на условията за допустимост, изискванията по управление, многогодишните ангажименти и други задължения.

Чл. 106. (1) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане, когато земеделският стопанин:

1. не отговаря на изискванията на чл. 4; или

2. не е изпълнил изискванията на чл. 5 или 10.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане, когато земеделският стопанин или упълномощеното от него лице възпрепятства извършването на проверка на място.

(3) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане, когато е получил уведомление от компетентен орган за влязъл в сила акт за установяване на нарушение за поставяне на отровна примамка за хищници.

Чл. 107. Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане по съответната интервенция или операция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8 или дейност по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9, когато е констатирано едно от следните несъответствия:

1. земеделският стопанин е заявил интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 1 и не е изпълнил разпоредбата на чл. 40;

2. земеделският стопанин е заявил съответната операция по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2 и не е изпълнил някоя от разпоредбите на чл. 43, 44, 45 и 46;

3. земеделският стопанин е заявил интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 3 и не е изпълнил разпоредбата на чл. 49;

4. земеделският стопанин е заявил интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 4 и не е спазил разпоредбата на чл. 52;

5. земеделският стопанин е заявил интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6 и:

а) не е спазил някоя от разпоредбите на чл. 60 или чл. 61, ал. 1, т. 1; или

б) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) е предоставена информация по чл. 58, ал. 6 и/или не е предоставен документ по чл. 59, ал. 6, и/или ал. 7, и/или ал. 7а; или

в) се установи по-малък брой/ЖЕ от допустимия, описан в чл. 59, ал. 4; или

г) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) се установи, че броят и видът животни, извеждани на сезонна паша, не съответстват на вписаните в издаденото разрешително за извършване на паша по чл. 50 от ЗЗТ и/или в документите по чл. 59, ал. 7, и/или в документа по чл. 59, ал. 7а;

6. земеделският стопанин е заявил интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 7 и не е спазил разпоредбата на чл. 65;

7. земеделският стопанин е заявил интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 8 и не е спазил разпоредбата на чл. 69;

8. земеделският стопанин е заявил интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9 и:

а) не е спазил някои от разпоредбите и условията, приложими към всички заявени животни по съответната дейност по раздел X; или

б) земеделският стопанин не спазва нормативните изисквания за хуманно отношение към животните в животновъдни обекти, в които се изпълнява съответната дейност от интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9 през годината; или

в) земеделският стопанин не спазва изискванията по чл. 22, ал. 3;

9. земеделският стопанин не е спазил изискването на чл. 14, ал. 2;

10. земеделският стопанин не е предоставил информация или документи по чл. 17, ал. 1;

11. земеделският стопанин е подал заявление за доброволен отказ по чл. 18;

12. земеделският стопанин не отговаря на условията за допустимост по съответната интервенция;

13. размерът на намаленията е равен или по-голям от заявеното плащане;

14. установи, че не са налични финансови средства по чл. 67 от ЗПЗП;

15. е констатирано някое от обстоятелствата по чл. 24;

16. установи, че не са изпълнени условията по чл. 45, ал. 1, т. 3;

17. (нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) земеделският стопанин изпълнява ангажимент по чл. 3, ал. 1, т. 5 и не е спазил чл. 54, ал. 3.

Чл. 108. Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане за площи, животни или стопанства с пчелини в годината на подаване на заявленията за плащане, когато установи едно от следните несъответствия:

1. площ на заявен за подпомагане парцел, животно или пчелин са оценени като неотговарящи на условията за допустимост при проверките, извършвани по чл. 70 от ЗПЗП;

2. за една и съща площ на заявен за подпомагане парцел са подадени две или повече заявления и застъпването на площи не е отстранено;

3. едно и също животно е налично в подадени две или повече заявления за подпомагане или заявления за плащане;

4. след изискване на допълнителна информация такава не бъде предоставена в указания срок;

5. площите не отговарят на изискванията по чл. 21;

6. площта е извън допустимия териториален обхват на прилагане на съответната интервенция или попада в защитени територии по чл. 5, т. 1 и 4 от ЗЗТ;

7. площта попада в защитена територия по чл. 5, т. 2 от ЗЗТ, с изключение на заявената по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6;

8. (доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) животното не отговаря на условията за допустимост по съответната интервенция или дейност;

9. животни, заявени по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9, отглеждани в животновъдните обекти, които не са регистрирани или не отговарят на изискванията на ЗВД;

10. заявените пчелини не отговарят на условията за допустимост по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2;

11. не са спазени съответните базови задължения по чл. 34, ал. 1 относими към установените площи, животни, пчелини или стопанство;

12. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) не отговарят на условията за одобрение за участие в ангажимент;

13. на заявен за подпомагане парцел по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1, 3, 4, 7 или 8, на който при извършена проверка се установи земеделска култура или сорт, различни от заявените;

14. на заявен за подпомагане парцел по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 1, за която не са спазени изискванията на чл. 25, ал. 5;

15. е констатирано неспазване на базовите задължения по чл. 34, ал. 1 за съответните установени площи, животни или пчелини в стопанство;

16. (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) площ на заявен за подпомагане парцел по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 3, за която не са спазени изискванията на чл. 49, 49а или 50;

17. площ на заявен за подпомагане парцел по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 4, за която не са спазени някои от изискванията на чл. 52 или 53;

18. заявено за подпомагане животно по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 5 не отговаря на

някое от изискванията на чл. 54, 55 или 56;

19. за заявено за подпомагане животно по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6 не е спазил чл. 61, ал. 1, т. 2 и/или чл. 61, ал. 5;

20. площ на заявен за подпомагане парцел по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 7, за която не е спазено изискването на чл. 67 или чл. 68, ал. 2 и/или 3;

21. съответните площи, животни или пчелини в стопанство не отговарят на условията за допустимост по съответната интервенция.

Чл. 109. (1) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 3 за площите, с които се надвишават изискванията по чл. 50, ал. 2 и/или 5.

(2) Държавен фонд "Земеделие" отказва финансово подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 4 за площите, с които се надвишават изискванията по чл. 53, ал. 2.

Чл. 110. (1) Финансовата помощ по интервенцията за календарната година на констатацията и за следващата календарна година може да се откаже, когато се установи в две последователни години неспазване на всички базови задължения по чл. 34, ал. 1 съгласно приложение № 9, засягащи над 50 на сто от заявените за подпомагане площи, животни или стопанство с пчелни семейства по съответната дейност от интервенцията или са установени изкуствено създадени условия за получаване на подпомагане.

(2) При умишлено неспазване на задължения от бенефициента същият се изключва от всички плащания и от всички начини за оказване на подкрепа по интервенциите по чл. 3, ал. 1 за годината на констатация и следващата.

Чл. 111. (1) Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по интервенциите по чл. 3, ал. 1 със сумата за установените площи и/или животни при прилагане на чл. 76 и/или 77 от ЗПЗП, за които се установи, че не са спазени условия по чл. 34, ал. 1 и други задължения съгласно приложение № 9.

(2) Държавен фонд "Земеделие" прилага намалението на плащането, уредено в чл. 82, ал. 1 от Наредба № 3 от 2023 г., по отношение на всички интервенции.

(3) Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по интервенциите по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8, когато установи, че земеделският стопанин, заявил подпомагане по реда на наредбата, не спазва изискванията по управление и задълженията по съответната интервенция, различни от допустимия размер на установената площ, броя на установените животни или допустимите пчелини, с които се извършва дейността в съответствие с приложение № 12.

(4) Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по интервенциите по чл. 3, ал. 1, когато установи, че бенефициентът не спазва законоустановените изисквания за управление съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП и стандартите за добро земеделско и екологично състояние съгласно заповедта по чл. 55, ал. 1 от ЗПЗП.

(5) (Нова - ДВ, бр. 106 от 2025 г., в сила от 09.12.2025 г.) Държавен фонд "Земеделие" намалява размера на плащането по интервенциите по чл. 3, ал. 1 съгласно Методиката по чл. 56, ал. 3 от ЗПЗП, когато е уведомен за установени неспазвания на предварителните условия в социалната сфера от компетентните органи или институции, отговорни за прилагането на социалното и трудово законодателство и приложимите трудови стандарти.

Чл. 111а. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Държавен фонд "Земеделие" не може да намали или откаже финансовото подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6 в случаите по чл. 62, ал. 3, когато дирекциите на националните паркове са предоставили информация, че земеделският стопанин е извършил паша в съответствие с издадените разрешителни за паша и е спазвал режимите и нормите за управление на териториите и предписаните промени и не е

установено неспазване на друго изискване.

Раздел II.
Оттегляне на изплатената финансова помощ

Чл. 112. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да предприеме действия по възстановяване/оттегляне на получената финансова помощ по съответната интервенция в съответствие с чл. 59 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и чл. 69, ал. 1, т. 5 от ЗПЗП, когато:

1. в случаите по чл. 10 по отношение на прехвърлителя и приобретателя;

2. когато установени неспазвания на условията за допустимост, изискванията по управление и задълженията по съответните дейност и интервенция, които засягат плащания в предходни години;

3. (изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) не са спазени изискванията, свързани с дългосрочността на изпълнявания многогодишен ангажимент по отношение на някое от задълженията на земеделския стопанин, както и някое от задълженията по съответната операция или интервенция за площите, отглежданите животни или пчелни семейства по чл. 40, ал. 2 и/или 3, чл. 43, ал. 3 и/или 4, чл. 49, ал. 2 и/или 3, чл. 52, ал. 2 и/или 3, чл. 54, ал. 2, чл. 59, ал. 1, чл. 65, ал. 1, ал. 2, 3 и/или 7, чл. 68, ал. 2 и/или 3 или чл. 69, ал. 1 и/или 2;

4. установи, че земеделският стопанин не е спазил задължението по чл. 12, ал. 3;

5. установи, че не е спазено изискване по чл. 65, ал. 7 или 8;

6. установи, че земеделският стопанин не изпълнява задълженията по доброволно поетия многогодишен ангажимент по интервенция по чл. 3, ал. 1, т. 1 - 8.

(2) (Нова - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Държавен фонд "Земеделие" може да предприеме действия по възстановяване/оттегляне на получената финансова помощ по съответната интервенция в съответствие с чл. 59 от Регламент (ЕС) 2021/2116 и чл. 69, ал. 1, т. 5 от ЗПЗП, когато не са спазени изискванията, свързани с дългосрочността на изпълнявания многогодишен ангажимент по отношение на някое от задълженията на земеделския стопанин, както и задълженията по чл. 54, ал. 3, когато декларират за втора поредна година по-малък брой животни от дадена порода спрямо одобрените в ангажимент.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Оттеглянията се прилагат и за вече изплатените суми за същата интервенция през предходните години.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Когато се установи недължимо изплатена финансова помощ, тогава ДФЗ предприема действия в съответствие с чл. 73 от ЗПЗП.

Чл. 112а. (Нов - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) (1) Държавен фонд "Земеделие" предприема действия по възстановяване на изплатената финансова помощ в съответствие с чл. 73 от ЗПЗП в случаите по чл. 40а, ал. 2, чл. 49, ал. 6, чл. 52, ал. 6, чл. 65а, ал. 2 и чл. 69а, ал. 2, като сумата за възстановяване се определя по следния ред:

1. въз основа на размерите на подпомагане по чл. 32 се извършват изчисления на дела на незаявените площи спрямо площта с ангажимент по съответната операция и/или интервенция със съответния размер на подпомагане за всяка от предходните години;

2. изчисленият процент по т. 1 се прилага към общата сума за дейността от операцията и/или интервенцията със съответния размер на подпомагане за всяка от предходните години на ангажимента;

3. сумата по т. 2 за всички предходни години е тази, която земеделският стопанин трябва да възстанови за незаявените площи от текущата година, когато ДФЗ установи намаление с повече от 10 на сто на площта на одобрените за участие парцели в ангажимент.

(2) Сумата за възстановяване по ал. 1 не може да надвишава изплатената сума по операцията/интервенцията за съответната година.

(3) При изчисленията по ал. 1 ДФЗ закръгля получения резултат до втория знак след десетичната запетая.

Глава девета.
РЕД ЗА НАЛАГАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИ САНКЦИИ И НАМАЛЕНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКЛАДИ И ОЦЕНКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО

Раздел I.
Ред за налагане на административни санкции

Чл. 113. (1) Сумата на плащането, която се предоставя на бенефициент по дадена интервенция, се определя от ДФЗ въз основа на условията, установени в ЗПЗП и Стратегическия план и националното законодателство по отношение на съответната интервенция и резултатите от проверките по чл. 70 от ЗПЗП.

(2) По интервенциите в чл. 3, ал. 1 отказите, намаленията на плащанията и санкциите по чл. 76 и 77 от ЗПЗП се прилагат в следната последователност:

1. сумата, получена в резултат на прилагане на чл. 76 или 77 от ЗПЗП;

2. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 1, служи за основа при изчисляването на сумата на отказите, когато ДФЗ установи неспазване на базовите задължения по чл. 34, ал. 1;

3. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 2, служи за основа при изчисляването на сумата на намаленията при неспазване на изискванията по управление и задълженията по интервенциите съгласно приложение № 12;

4. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 3, служи за основа при изчисляването на евентуални намаления, които трябва да бъдат приложени при закъснение в подаването на заявление и/или информацията и документите към него съгласно Наредба № 4 от 2023 г.;

5. сумата, получена в резултат на прилагането на т. 4, служи за основа при изчисляването на евентуални намаления, които трябва да бъдат приложени по чл. 55, ал. 3 от ЗПЗП;

6. (нова - ДВ, бр. 106 от 2025 г., в сила от 09.12.2025 г.) сумата, получена в резултат на прилагането на т. 5, служи за основа при изчисляването на евентуални намаления, които трябва да бъдат приложени по чл. 56, ал. 3 от ЗПЗП.

Раздел II.
Задължения във връзка с изготвянето на доклади и оценки при прилагането

Чл. 114. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2026 г., в сила от 27.03.2026 г.) Държавен фонд "Земеделие" осигурява надеждни данни за годишния доклад за качеството на изпълнението, изготвя и представя резултатите от оценката на качеството, посочена в Регламент (ЕС) 2021/2116, под формата на доклади във формат, годен за подаване на електронни информационни системи, чрез които се осигурява обмен на информация, документи и придружаващи данни с Европейската комисия.

(2) Държавен фонд "Земеделие" извлича информацията, необходима за управлението на интервенциите, от източници на данни, които са на разположение на публичната администрация, като информацията може да бъде събирана и в съответствие с чл. 23 от ЗПЗП.

Чл. 115. (1) Държавен фонд "Земеделие" гарантира, че заявлението за подпомагане съдържа цялата информация, необходима за извличане на данни, които са от значение за правилното докладване относно показателите за крайния продукт и показателите за резултатите, посочени в чл. 66, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2116, по отношение на интервенциите, включени в заявлението за подпомагане.

(2) До края на стопанската година ДФЗ предоставя на Управляващия орган на Стратегическия план данни и информация за използваните количества посевен и посадъчен материал от подпомаганите сортове, търговците и производители, от които е закупен, и заявената площ за всеки допустим за подпомагане сорт.

Чл. 116. (1) Държавен фонд "Земеделие" може да изиска от земеделските стопани всички необходими документи, свързани с изпълнението на интервенциите по чл. 3, ал. 1 и предоставяне на финансовото подпомагане по тях.

(2) Документите по ал. 1 се представят в срок до 15 дни от датата, на която земеделските стопани са получили искането от ДФЗ.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Завършено средно икономическо образование със земеделска насоченост" е завършено средно образование по специалността 3451203 "Земеделско стопанство".

2. "Завършено средно образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина" е завършено средно образование по специалностите 6210101 и 6210302 "Полевъдство", 6210102, 6210303 и 6211101 "Зеленчукопроизводство", 6210103, 6210304 и 6211102 "Трайни насаждения", 6210104 и 6210305 "Селекция и семепроизводство", 6210105, 6210306 и 6211103 "Тютюнопроизводство", 6210106 "Гъбопроизводство", 6210307 и 6211104 "Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури", 6210107 "Растителна защита и агрохимия", 6210308 "Растителна защита", 6210201 и 6210901 "Лозаровинарство", 6210406 "Пчеларство и бубарство", 6210507 и 6211206 "Пчеларство", 6210601 "Земеделец", 6210602 "Производител на селскостопанска продукция", 6210603 "Управление на растениевъдни и животновъдни ферми", 6210701 и 6210801 "Механизация на селското стопанство", 6400101 "Ветеринарен техник", 6400201 "Ветеринарен лаборант" и 8510101 "Екология и опазване на околната среда".

3. "Очевидна грешка" е грешка в декларираните дейности в подаденото заявление за подпомагане, призната от ДФЗ, въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че кандидатът е действал добросъвестно. Не могат да бъдат очевидни грешки: всички грешки и несъответствия, резултат от предварителните проверки по чл. 80, ал. 1; непосочването в заявлението на интервенция, операция или код на дейността съгласно приложение № 1; непосочване на земеделски парцел, животно или пчелин; грешки, свързани с площта, декларираната земеделска култура или сорт на посочен земеделски парцел в заявлението за подпомагане, както и такива, свързани с правното основание за ползване на земеделска земя.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. През 2023 г. срокът по:

1. чл. 23, ал. 3, т. 3, чл. 40, ал. 1, т. 3, чл. 49, ал. 1, чл. 50, ал. 3, чл. 52, ал. 1, чл. 54, ал. 4, чл. 59, ал. 8, чл. 65, ал. 4 и чл. 69 е 30 август 2023 г.

2. чл. 73, ал. 1, т. 3 е до 5.09.2023 г.

§ 3. През 2023 г. дейността по чл. 72, ал. 1, т. 1, буква "в" няма да се прилага.

§ 4. Становището по чл. 74, ал. 1 през 2023 г. се предоставя до 30 август 2023 г.

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 67 във връзка с чл. 70, ал. 2 от ЗПЗП.

§ 6. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 6 ОТ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА "ПЛАЩАНИЯ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ В ЗОНИ ОТ НАТУРА 2000", ВКЛЮЧЕНА В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 41 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 10.05.2024 Г.)

§ 3. Срокът за проверка по чл. 20, ал. 3 от Наредба № 10 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите в областта на околната среда и климата и хуманно отношение към животните, включени в Стратегическия план за развитието на земеделието и селските райони за периода 2023 - 2027 г. (ДВ, бр. 56 от 2023 г.) за подадените до влизането в сила на тази наредба заявления за подпомагане е до одобрението им за участие в многогодишен ангажимент.

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 10 ОТ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И КЛИМАТА И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 46 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 31.05.2024 Г.)

§ 49. Заявленията за подпомагане, подадени през 2023 г. по интервенцията "Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия" или по интервенцията "Възстановяване и поддържане на деградирали пасищни територии", или по интервенцията "Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)", се одобряват за участие и/или финансово подпомагане по досегашните условия.

§ 50. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 10 ОТ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И КЛИМАТА И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 63 ОТ 2024 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2024 Г.)

. . . . . .

§ 11. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 10 ОТ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И КЛИМАТА И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 19 ОТ 2025 Г., В СИЛА ОТ 07.03.2025 Г.)

§ 48. [*] Навсякъде в наредбата думите "левовата равностойност на" се заличават.

§ 49. Заявления за подпомагане/плащане, подадени през 2023 г. и 2024 г., се одобряват за участие и/или за финансово подпомагане по досегашните условия за следните интервенции:

1. "Насърчаване на естественото опрашване", операция "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)" и/или

2. "Опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство".

§ 50. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник", с изключение на § 48, който влиза от датата на въвеждане на еврото в Република България.

Преходни и заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 6 ОТ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИЯТА "ПЛАЩАНИЯ ЗА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ В ЗОНИ ОТ НАТУРА 2000", ВКЛЮЧЕНА В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 106 ОТ 2025 Г., В СИЛА ОТ 09.12.2025 Г.)

. . . . . .

§ 9. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 10 ОТ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И КЛИМАТА И ХУМАННО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2026 Г., В СИЛА ОТ 27.03.2026 Г.)

§ 23. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 15

(Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.)

Кодове на операциите/дейностите по интервенциите по чл. 3, ал. 1

Наименование на интервенцията по чл. 3, ал. 1	Операция/дейност	Код на операция/ дейност
Подпомагане отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия, чрез практики за интегрирано производство	Подпомагане отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия, чрез практики за интегрирано производство	АЕИ 1
Насърчаване на естественото опрашване	Осигуряване на опрашване в планински райони и защитени зони от мрежата Натура 2000 (стационарни пчелини)	АЕИ 3.1
	За предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)	АЕИ 3.2
Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия	Операция № 1	АЕИ 4
	Операция № 2	АЕИ 4-1
Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство	Опазване на застрашени от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство	АЕИ 5
Опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство	Опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство	АЕИ 6
Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)	стадо без кучета от допустимите породи	АЕИ 7.1
	стадо с кучета от допустимите породи	АЕИ 7.2
Поддържане на местообитанията на червеногушата гъска (Branta ruficollis), Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи	Засяване и отглеждане на есенни зърнено-житни култури в местообитанията на червеногушата гъска на 50 % от заявената по дейността площ и с минимум 30 % царевица	АЕИ 8.1
	Превръщане на обработваеми земеделски земи в постоянно затревени площи, в гнездови райони на Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд	АЕИ 8.2
Възстановяване и поддържане на деградирали пасищни територии	Възстановяване и поддържане на деградирали пасищни територии	АЕИ 9
Хуманно отношение към животните и антимикробна резистентност	Хуманно отношение към животните - на закрито	ХЖ-АМР 1
	Хуманно отношение към животните - на открито	ХЖ-АМР 2
	Хуманно отношение към животните - АМР	ХЖ-АМР

Кодове на операциите/дейностите по интервенциите по чл. 3, ал. 1

Наименование на интервенцията по чл. 3, ал. 1	Операция/дейност	Код на операция/ дейност
		3

Приложение № 2 към чл. 22, ал. 1, т. 3

Списък на застрашените от изчезване породи

1.	Българско сиво говедо
2.	Искърско говедо
3.	Родопско късорого говедо
4.	Българско родопско говедо
5.	Българско червено говедо
6.	Българско кафяво говедо
7.	Българско симменталско говедо
8.	Българска Мурра (бивол)
9.	Каракачанска овца
10.	Копривщенска овца
11.	Сакарска овца
12.	Котленска овца
13.	Местна старозагорска овца
14.	Местна карнобатска овца
15.	Тетевенска овца
16.	Западностаропланинска овца
17.	Брезнишка овца
18.	Софийска (елинпелинска) овца
19.	Средностаропланинска овца
20.	Среднородопска овца
21.	Медночервена шуменска овца
22.	Дъбенска овца
23.	Реплянска овца
24.	Бяла маришка овца
25.	Вакла маришка овца
26.	Североизточнобългарска тънкорунна овца
27.	Карнобатска тънкорунна овца
28.	Тракийска тънкорунна овца

29.	Старопланински цигай
30.	Родопски цигай
31.	Странджанска овца
32.	Свищовска овца
33.	Плевенска черноглава овца
34.	Калоферска дългокосместа коза
35.	Местна дългокосместа коза (малашевски тип)
36.	Българска виторога дългокосместа коза
37.	Местна дългокосместа коза
38.	Източнобалканска свиня
39.	Дунавска бяла свиня
40.	Каракачански кон
41.	Източнобългарски кон
42.	Дунавски кон
43.	Плевенски кон
44.	Български тежковозен кон

Приложение № 3 към чл. 25, ал. 5, т. 1

Сортове зърнено-житни култури и слънчоглед

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащ институт
ЗИМНИ ЗЪРНЕНО-ЖИТНИ КУЛТУРИ WINTER CEREALS		
Зимна обикновена пшеница/Winter common wheat - *Triticum aestivum subsp. aestivum*	Венка 1 - /Venka 1	ИЗС, Русе
	Дунавия/Dunaviya	ИЗС, Русе
	Бул Победа/Bul Pobeda	ИРГР, Садово
	ИРГР Фермер/IRGR Fermer	ИРГР, Садово
	Гизда/Gizda	ИРГР, Садово
	Никибо/Nikibo	ИРГР, Садово
	Сашец/Sashez	ИРГР, Садово
	Надита/Nadita	ИРГР, Садово

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащ институт
	Блан/Blan	ИРГР, Садово
	Божана/Bozhana	ДЗИ, Г. Тошево
	ГТП Драгана/GTW Dragana	ДЗИ, Г. Тошево
	Енола/Enola	ДЗИ, Г. Тошево
	Лазарка/Lazarka	ДЗИ, Г. Тошево
	Мерилин/Merillin	ДЗИ, Г. Тошево
	Пчелина/Pchelina	ДЗИ, Г. Тошево
	Фани/Fani	ДЗИ, Г. Тошево
	Косара/Kosara	ДЗИ, Г. Тошево
	Миряна/Mriryana	Институт по земеделие - Карнобат
Твърда пшеница/Durum Wheat - *Triticum turgidum subsp. durum*	Предел/Predel	ИПК, Чирпан
	Прогрес/Progress	ИПК, Чирпан
	Хеликс/Heliks	ИПК, Чирпан
	Сая/Saya	ИПК, Чирпан
	Реядур/Reyadur	ИПК, Чирпан
	Северина/Severina	ДЗИ, Г. Тошево
Ечемик - Barley - *Hordeum vulgare* L.		
Зимен двуреден ечемик/Winter 2-row barley	Орфей/Orphey	ИЗ, Карнобат
	Лардея/Lardeya	ИЗ, Карнобат
	Кубер/Kuber	ИЗ, Карнобат
	Одисей/Odisey	ИЗ, Карнобат
	ИЗ Сайра/IZ Sayra	ИЗ, Карнобат
	Дария/Dariya	ИЗ, Карнобат
	Захир/Zahir	ИЗ, Карнобат
	ГТЕ Ахат/GTE Ahat	ДЗИ, Г. Тошево
Зимен многореден ечемик/Winter 6-row barley	Земела/Zemela	ИЗ, Карнобат
	Алексан/Alekssan	ИЗ, Карнобат
	Тангра/Tangra	ДЗИ, Г. Тошево

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащ институт
Тритикале/Triticale - Ч*Triticosecale Wittm. ex A. Camus*	Респект/Respekt	ДЗИ, Г. Тошево
	Добруджанец/ Dobrudzhanets	ДЗИ, Г. Тошево
	Дони 52/Doni 52	ДЗИ, Г. Тошево
	Борислав/Borislav	ДЗИ, Г. Тошево
Зимен овес (Овес - Oat - *Avena sativa* L.) Winter	Кехлибар/Kehlibar	ИЗ, Карнобат
ПРОЛЕТНИ ЗЪРНЕНО-ЖИТНИ КУЛТУРИ SPRING CEREALS		
Пролетен фуражен ечемик/Spring fodder Barley - *Hordeum vulgare* L.	Венера/Venera	ИЗ, Карнобат
Овес/Oat - *Avena sativa* L.	Алекси/Aleksi	ИЗС, Русе
Царевица - Maize - *Zea mays* L.		
Групи 300 - 399 и 400 - 499 по ФАО, ранни и средно ранни хибриди FAO 300 - 399 (for grain) FAO 400 - 499 (for grain)	Кнежа 310/Kneja 310 Кнежа 320/Kneja 320 Кнежа 435/Kneja 435 Кнежа 442/Kneja 442 Кнежа 461/Kneja 461	ИЦ, Кнежа
Групи 500 - 599 и над 600 по ФАО, средно късни и късни хибриди FAO 500 - 599 (for grain) FAO 600 - 699 (for grain)	Кнежа 560/Kneja 560 Кнежа 561/Kneja 561 Кнежа 564/Kneja 564 Кнежа 565/Kneja 565 Кнежа 570A/Kneja 570A Кнежа 573/Kneja 573 Кнежа 575/Kneja 575 Кнежа 648/Kneja 648 Кнежа 649/Kneja 649 Кнежа 651/Kneja 651 Кнежа 652/Kneja 652 Кнежа 683A/Kneja 683A	ИЦ, Кнежа
Специални хибриди	Кнежа pop 1/Kneja pop 1	ИЦ, Кнежа
	Кнежа Sweet 1/Kneja Sweet 1	ИЦ, Кнежа
СЛЪНЧОГЛЕД/СЛЪНЧОГЛЕД - SUNFLOWER - *HELIANTHUS ANNUUS L.*		

Слънчоглед	Деведа/Deveda	ДЗИ, Г. Тошево
	Далена SLP/Dalena CLP	ДЗИ, Г. Тошево
	Красела/Krasela	ДЗИ, Г. Тошево
	ГТС Фаворит/GTS Favorit	ДЗИ, Г. Тошево

Приложение № 4 към чл. 25, ал. 5, т. 3

Оптимални разходни норми (на ха) на допустимите зърнено-житни култури и слънчоглед, заявени за подпомагане по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 1

Вид култура	Оптимална гъстота по вид култура
Зимна обикновена пшеница	450 - 600 кълняеми семена на 1 м^2 или 200 - 240 кг/ха
Твърда пшеница	400 - 600 кълняеми семена на 1 м^2 или 220 - 280 кг/ха
Зимен двуреден ечемик	400 - 450 кълняеми семена на 1 м^2 или 160 - 180 кг/ха
Зимен многореден ечемик	400 - 500 кълняеми семена на 1 м^2 или 160 - 200 кг/ха
Тритикале	550 - 650 кълняеми семена на 1 м^2 или 220 - 260 кг/ха
Зимен овес	500 - 600 кълняеми семена на 1 м^2 или 150 - 180 кг/ха
Пролетен фуражен ечемик	550 - 600 кълняеми семена на 1 м^2 или 200 - 240 кг/ха
Овес	450 - 600 кълняеми семена на 1 м^2 или 140 - 180 кг/ха
Царевица	От 15 до 22 кг/ха
Слънчоглед	4 - 8 кг/ха

Приложение № 5 към чл. 25, ал. 6, т. 1

(Доп. - ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.)

Списък на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия

Вид култура	Сорт
ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ/ПЛОДОВЕ/PERMANENT CROPS	
Семкови овощни видове/Pome fruit species	
Ябълка/Ябълка - Apple - *Malus domestica* Mill.	Флорина
	Бухавица
	Тетовка

Вид култура	Сорт
	Зимна Бананова
	Златна резистентна
	Бесапара
	Марлена
	Мартиника
	Сияна
	Елегия
	Горана
	Грени Смит
	Фуджи
Костилкови овощни видове/Stone fruit species	
Слива/Plum - *Prunus domestica* L.	Стенлей
	Чачанска лепотица
	Сирма
	Пагане
Череша - Cherry - *Prunus avium* L.	Ван
	Бигаро Бюрла
	Дроганова жълта
	Регина
	Козерска
	Стефания
	Данелия
	Дима
	Алекстон
	Кордия
	Ърли лори
Вишна - Sour Cherry - *Prunus cerasus* L.	Хейманов рубин
	Нефрис
	М 15
Праскова - Peach - *Prunus persica* (L.) Batsch	Редхейвън
	Глоухейвън
	Ласкава

Вид култура	Сорт
ОРЕХОПЛОДНИ ВИДОВЕ/NUT-BEARING SPECIES	
Орех - Walnut - *Juglans regia* L.	Извор 10
	Шейново
Малина (*Rubus idaeus* L.)	Херитидж/Heritage
Ягода (*Fragraria* L.)	Зенга Зенгана/Senga Sengana
ЛОЗА/VINE - *Vitis vinifera* L.	
Десертни лози (Table grape)	Дружба/Druzhba
	Гарант/Garant
	Брестовица
	Наслада/Naslada
	Плевен/Pleven
	Плевенски фаворит/Plevenski favorit
	Супер ран Болгар/Super ran bolgar
	Мискет плевенски/Misket plevenski
	Милана/Milana
	Мечта/Mechta
	Найден/Nayden
	Йоанна/Yoanna
	Миро/Miro
	Русалка
	Русалка 3/Rousalka 3
	Неделчев VI-4 (Хибрид VI-4)/Nedelchev VI-4 (Hybrid VI-4)
	Тангра/Tangra
	Зорница/Zornitsa
	Мискет русенски/Misket rusenski
	Ранно без семе/Ranno bez seme
	Сияна/Siyana
	Русенско без семе/Rusensko bez seme
	Ряхово/Ryahovo
	Велика/Velika
	Приста/Prista
ЗЕЛЕНЧУКОВИ КУЛТУРИ/VEGETABLE PLANT SPECIES	

Вид култура	Сорт
Градински грах - Pea - *Pisum sativum* L.	Марси/Marsi
Градински фасул - *Phaseolus vulgaris* L.	Еврос/Evros
Домати - Tomato - *Solanum lycopersicum* L.	Алено сърце/Aleno sartse
	Розово сърце/Розово сърце
	Пауталия/Pautaliya
	Прометей/Prometey
	ИЗК Аля/IZK Alya
	Дара/Dara
	Розово сияние/Rozovo siyanie
	Мини мис/Mini miss
	Сълзица/Salzitsa
	Пловдивска каротина/Plovdivska karotina
	Миляна/Milyana
	Идеал/Ideal
Пипер - Chili or Pepper - *Capsicum annuum* L.	Ивайловска капия/Ivaylovska kapiya
	Джулюнска шипка/Dzhulyunska shipka
	Сиврия 600/Sivria 600
	Дан Дан/Dan Dan
	Руевит/Ruevit
	Балтовска капия/Baltovska kapia
	Стряма/Stryama
Краставици- Cucumber - *Cucumis sativus* L.	Тони/Tony
	Тереза/Tereza
	Гергана/Gergana
	Мерсия/Mersia
Пъпеш - Melon - *Cucumis melo* L.	Победител/Pobeditel
	Хибрид 1/Hibrid 1
	Хибрид 15/Hibrid 15
Зеле главесто бяло - White cabbage - *Brassica oleracea*	Пълдинер/Paldiner

Вид култура	Сорт
L. *var. capitata* L.	Кьосе 17/Kyose 17
	Балкан/Balkan
	Пазарджишко подобрено 16/Pazardzhishko podobreno 16
Лук - Onion - Allium cepa L.	Асеновградска каба 5/Asenovgradska kaba 5
Праз - Leek - Allium porrum L.	Старозагорски 72/Starozagorski 72
Тиква - Pumpkin - Cucurbita moschata Duch.	Мускатна 51-17/Muskatna 51-17
Градински тиквички - Marrow - Cucurbita pepo L.	Бистра/Bistra
Магданоз - Leave parsley - Petroselinum crispum var. Foliosum	Фестивал 68/Festival 68
БИЛКИ	
Маточина	Мелиса - 2
Обикновена шипка	Пловдив 1
Салвия	Тракийка
Мащерка	Слава

*(изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Държавен фонд "Земеделие" извършва проверка в Официалната сортова листа на Република България за съответната година относно лицето или лицата, които извършват сортоподдържане.

Приложение № 6 към чл. 25, ал. 7, т. 1

(Изм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.)

Списък на застрашените от изчезване местни сортове, важни за селското стопанство

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащи лица
ТРАЙНИ НАСАЖДЕНИЯ		
Череша *(Prunus avium* L.*)*	Черна конявска	ИЗ - Кюстендил
	Победа	ИЗ - Кюстендил

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащи лица
	Българска хрущялка	ИЗ - Кюстендил
	Кюстендилска хрущялка	ИЗ - Кюстендил
	Мизия	ИЗ - Кюстендил
	11 Май	ИО - Пловдив
	Переста белвица	ИЗ - Кюстендил
	Черна едра	"СИ ФРУТС" - ЕООД
Ябълка *(Malus domestica* Mill.*)*	Айвания	ИЗ - Кюстендил; ИО - Пловдив
	Червената ябълка Маришница	ИПЖЗ - Троян
	Бялата ябълка	ИПЖЗ - Троян
	Кожеста ренета	ИПЖЗ - Троян
	Жълт Белфльор	ИПЖЗ - Троян; ИЗ - Кюстендил
	Стефанка	ИПЖЗ - Троян
	Карастоянка	ИЗ - Кюстендил; ИО - Пловдив
	Кандиле	ИЗ - Кюстендил
	Кичовка	ИЗ - Кюстендил
	Циганка	ИЗ - Кюстендил
	Лимонка	ИЗ - Кюстендил
	Петровка	"СИ ФРУТС" - ЕООД
Слива *(Prunus domestica* L.*)*	Форма кюстендилска Власковско	ИПЖЗ - Троян
	Форма кюстендилска 1/18	ИПЖЗ - Троян
	Форма 1 от групата на Тетевянката	ИПЖЗ - Троян
	Форма 2 от групата на Тетевянката	ИПЖЗ - Троян
	Едроплодна кюстендилска	ИПЖЗ - Троян
	Балева слива	ИПЖЗ - Троян
	Едра трънкослива	ИПЖЗ - Троян

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащи лица
	Кюстендилска синя слива	ИЗ - Кюстендил
	Изобилие	ИЗ - Кюстендил
	Ранна синя слива	"СИ ФРУТС" - ЕООД
	Габровка	ИПЖЗ - Троян
Круша (*Pyrus communis* L.)	Стамболка	ИЗ - Кюстендил
	Водник	ИЗ - Кюстендил
	Зимна масловка	ИЗ - Кюстендил
Дюля (*Cydonia oblonga* Mill.)	Пазарджишка ябълковидна	"Жужа Комерс" - ЕООД, "СИ ФРУТС" - ЕООД
Праскова (*Prunus persica* (L.) Batsch)	Юлска едра	ИО - Пловдив
	Петричка	ИО - Пловдив
	Сливенска компотна	"Жужа Комерс" - ЕООД, "СИ ФРУТС" - ЕООД
Кайсия (*Prunus armeniaca* L.)	Роксана	ОСКЗ - Силистра, ИО - Пловдив, "СИ ФРУТС" - ЕООД
	Силистренска късна	ОСКЗ - Силистра
	Фестивална	ОСКЗ - Силистра
	Албена	"СИ ФРУТС" - ЕООД
	Силистренска компотна	"Жужа Комерс" - ЕООД, "СИ ФРУТС" - ЕООД ОСКЗ - Силистра
	Късна ряховска	"СИ ФРУТС" - ЕООД
	Боряна	ОСКЗ - Силистра
	Късна дряновска	ОСКЗ - Силистра
	Фестивална	ОСКЗ - Силистра
	Силистра 252	ОСКЗ - Силистра
Бадем (*Prunus dulcis* (Mill.) D. A. Webb)	Поморие	ОСТНЗ - Поморие, "СИ ФРУТС" - ЕООД
	Аспарух	ОСТНЗ - Поморие, "Жужа Комерс" - ЕООД, "СИ ФРУТС" - ЕООД
	Юбилей	ОСТНЗ - Поморие
	Несебър	ОСТНЗ - Поморие

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащи лица
	Августовски	ОСТНЗ - Поморие
	Черноморец	ОСТНЗ - Поморие
	Десертен	ОСТНЗ - Поморие
	Марково 11	ОСТНЗ - Поморие
	Никитски 584	ОСТНЗ - Поморие
	Никитски 526	ОСТНЗ - Поморие
Смокиня (*Ficus carica* L.)	Мичуринска 10	ОСТНЗ - Поморие
	Мичуринска 19	ОСТНЗ - Поморие, "Жужа Комерс" - ЕООД, "СИ ФРУТС" - ЕООД
	Ахтопол 17	ОСТНЗ - Поморие
	Поморие 24	ОСТНЗ - Поморие
	Поморие 6	ОСТНЗ - Поморие
	Поморие 1	ОСТНЗ - Поморие
	Созополска	ОСТНЗ - Поморие
Малина (*Rubus idaeus* L.)	Есенна позлата	Агробиоинститут, София
	Самодива	ИО - Пловдив ИПЖЗ - Троян
	Шопска алена	ИО - Пловдив ИПЖЗ - Троян
	Люлин	ИО - Пловдив ИПЖЗ - Троян
Ягода (*Fragraria L.*)	Биляна	Агробиоинститут, София
	София	Агробиоинститут, София
Лоза (*Vitis vinifera* L.)	Зарчин	ИЛВ - Плевен
	Диана	ИЛВ - Плевен
	Любимец	ИЛВ - Плевен
	Слава	ИЛВ - Плевен
	Армира	
	Афродита	
	Ахелой	
	Блян	
	Болгар клон 14	
	България	

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащи лица
	Верен	
	Евмолпия	
	Елица	
	Каберне Совиньон клон 12	
	Каберне Совиньон клон 14	
	Кайлъшки мискет	ИЛВ - Плевен
	Мавруд клон 1	
	Мавруд клон 2	
	Мелник 1300	
	Мелник 55	
	Мелник 82	
	Мелнишки рубин/Рубин мелнишки	
	Мир	
	Надежда	
	Памид клон 1	
	Памид клон 2	
	Плевен 1	
	Пловдивска малага	
	Пловдивски рубин	
	Ран хамбургски мискет	
	Руен	
	Русалка 1	
	(зал. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.)	
	Сандански мискет	
	Свилена	
	Тракийска слава	
	Черноморски брилянт	

Вид култура	Сорт	Сортоподдържащи лица
	Шардоне клон 6/48	
	Букет	ИЛВ - Плевен
ЗЕЛЕНЧУЦИ		
Краставици (*Cucumis sativus* L.)	Калиопа	ЗП Нихат Ахмед Расим, Фатме Мехмед Хюсеин, Мустафа Юсеин Пехливан, Джейхун Мустафа Пехливан, Фетие Мехмед Ахмед
Пипер (*Capsicum annuum* L.)	Букетен 50	ИЗК "Марица" - Пловдив
	Български ратунд	ИЗК "Марица", "Флориян" - ООД, "Опал Зи" ООД
	Рибки	"Флориян" - ООД, "Опал Зи" ООД
	Шипка сладка	"Флориян" - ООД, "Опал Зи" ООД
Главесто зеле (*Brassica oleracea* L. *convar. capitata* L.)	Пазарджишко червено	ИЗК "Марица" - Пловдив
Чесън (*Allium sativum* L.)	Зимен 14	"Агро Елит" - ЕООД, Фикри Шюкрю Осман, Мехмед Басриев Рюстемов, ЗП Светозар Павликов Иванов, Севгинар Фикри Хамди, Нуртен Насуф Чайджи, Дилбер Февзи Адем
Лук (Allium cepa L.)	Мелнишки	Тунджай Хюсеин Ахмед, Фатме Мехмед Хюсеин, Ерджан Мустафа Юсеин, Мустафа Юсеин Пехливан, Джейхун Мустафа Пехливан, Мустафа Джейкун Пехливан, Фетие Мехмед Ахмед, ЗП Стоян Сербезов - гр. Септември
ЕТЕРИЧНИ И МЕДИЦИНСКИ		
Лавандула (Lavandula officinalis L.)	Карлово	ИРЕМК - Казанлък, "Павлови Фууд Индъстрийс" - ООД, ЗП Жанета Станева, Ангел Пенев Бяливанов
Мента (*Mentha piperita* L.)	Местна популация	ИРЕМК - Казанлък

(изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Държавен фонд "Земеделие" може да изиска информация от ИАСАС за съответната година относно лицето или лицата, които извършват сортоподдържане и не са включени като сортоподдържащо лице в колона "Сортоподдържащи лица".

Приложение № 7 към чл. 25, ал. 8, т. 1

Териториален обхват на прилагане на "Поддържане на местообитанията на червеногушата гъска (Branta ruficollis), Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи"

I. За операцията "Засяване и отглеждане на есенни зърнено-житни култури в местообитанията на червеногушата гъска на 50% от заявената по дейността площ и с минимум 30% царевица":

- Защитени зони от Натура 2000 - BG0000156 - "Шабленски езерен комплекс", BG0002050 - "Дуранкулашко езеро", от които се изключват физически блокове, в които или на границата на които са разположени ветрогенератори.

II. За операция "Превръщане на обработваеми земеделски земи в постоянно затревени площи, в гнездови райони на Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд": BG0000113; BG0000209; BG0000270; BG0000332; BG0000494; BG0002002; BG0002003; BG0002005; BG0002012; BG0002013; BG0002014; BG0002019; BG0002020; BG0002021; BG0002025; BG0002026; BG0002027; BG0002028; BG0002029; BG0002038; BG0002039; BG0002040; BG0002043; BG0002044; BG0002048; BG0002051; BG0002054; BG0002057; BG0002058; BG0002059; BG0002061; BG0002062; BG0002066; BG0002071;BG0002073; BG0002082; BG0002094; BG0002098; BG0002106.

Приложение № 8 към чл. 25, ал. 10, т. 3

Списък на многогодишни тревни култури и смески

I. Многогодишни бобови фуражни треви:

1. Люцерна (*Medicago sativa* L.) - сортове на ИФК - Плевен, ИЗС - Русе, и др.
2. Еспарзета (*Onobrychis viciaefolia* Scop.)
3. Звездан (*Lotus corniculatus* L.)
4. Бяла детелина (*Trifolium repens* L.)
5. Червена детелина (*Trifolium pratense* L.)

II. Многогодишни житни фуражни треви:

1. Ежова главица (*Dactylis glomerata* L.) - сорт Дъбрава
2. Тръстиковидна власатка (*Festuca arundinacea* Schreb.) - сорт Албена
3. Безосилеста овсига (*Bromus inermis* Leyss.) - сорт Ника
4. Гребенчатият житняк (*Agropyron cristatum* L.) - сорт Свежина
5. Пустинният житняк [*Agropyron desertorum* (Fish. Schultes)] - сорт Морава
6. Пасищен райграс - сортове ИФК - Хармония, Тетрани и Тетрамис
7. Ливадна власатка (*Festuca pratensis* L.)
8. Червена власатка (*Festuca rubra* L.)

III. Примерни смески от фуражни треви за създаване на ливади и пасища в зависимост от почвено-климатичните условия, начина на използване и вида на селскостопанските животни:

Почвено-климатични условия	Начин на ползване	Стопански животни	Тревни смески	Семена кг/ха
Черноземни алувиално-ливадни и канелени горски почви с неутрална реакция (pH над 6.0) при поливни условия				
а) планински	откосно, пасищно и комбинирано	крави, юници, телета, овце	Звездан Червена	1.0 0.8

			детелина Ежова главица Гребенчат житняк	1.0 1.0
б) равнинни и планински	откосно, пасищно и комбинирано	крави и юници	Люцерна Червена детелина Ежова главица	2.0 0.8 1.0
	пасищно	овце	Звездан Бяла детелина Ливадна метлица Пасищен райграс	1.0 1.0 1.0 0.8
в) равнинни при поливни условия	сенокосно	-	Люцерна Ежова главица	1.5 1.0
Неутрални и варовити почви (pH над 6.5) при неполивни условия	пасищно, откосно и комбинирано	крави и юници	Еспарзета Звездан Гребенчат житняк	6.0 1.0 1.0
Леки почви	пасищно, откосно и комбинирано	крави, юници, овце и телета	Еспарзета Звездан Безосилеста овсига	8.0 1.0 1.0

Приложение № 9 към чл. 34, ал. 1

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.)

Базови задължения по интервенциите по чл. 3, ал. 1

I. Земеделските стопани, заявили за подпомагане площи по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 1, са длъжни да спазват:

1. Забрана за използване и прилагане на продукти за растителна защита по чл. 41, ал. 1, т. 1 от Наредба № 3 от 2023 г.

2. Стандарт за добро земеделско и екологично състояние на земята (ДЗЕС) 6: Минимална почвена покривка, за да се избегне гола почва в най-чувствителните периоди.

3. ДЗЕС 7: Сеитбооборот върху обработваема земя, с изключение на култури, отглеждани под вода.

4. Следните законоустановени изисквания (ЗИУ): ЗИУ 1, ЗИУ 2, ЗИУ 7 и ЗИУ 8 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

II. Земеделските стопани, извършващи дейности по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 2 в защитена зона от мрежата Натура 2000, са длъжни да спазват:

1. (отм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.)

2. Законоустановени изисквания: ЗИУ 3 и ЗИУ 4 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

3. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Закон за пчеларството - чл. 8, чл. 15 и 16.

4. Наредба № 13 от 2016 г. за мерките за опазването на пчелите и пчелните семейства от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности (ДВ, бр. 70 от 2016 г.).

III. (Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Земеделските стопани, заявили за подпомагане площи по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 3, са длъжни да спазват ЗИУ 7 и ЗИУ 8 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП, както и Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, утвърдена със Заповед № РД-09-806 от 25.07.2024 г. на министъра на земеделието и храните, № РД-620 от 10.07.2024 г. на министъра на околната среда и водите (https://www.mzh.government.bg/media/filer_public/2024/08/21/programa_2024-2027.pdf), съгласно ЗИУ 2 от това приложение.

IV. Земеделските стопани, заявили за подпомагане площи по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 4, са длъжни се спазват ЗИУ 2 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

V. Земеделските стопани, заявили за подпомагане животни по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 5, са длъжни да спазват ЗИУ 2, ЗИУ 9 и ЗИУ 11 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

VI. Земеделските стопани, заявили за подпомагане животни и площи по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 6, са длъжни да спазват:

1. ДЗЕС 9: Забрана за промяна на предназначението или разораване на постоянно затревени площи, обозначени като екологично чувствителни постоянно затревени площи в зони от обхвата на Натура 2000.

2. Законоустановени изисквания: ЗИУ 3 и ЗИУ 4 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

3. Забрани и ограничения, включени в чл. 17 и чл. 21, т. 4, 6, 9, 12, 13 и 14 от Закона за защитените територии. В националните паркове се забраняват: използване на изкуствени торове и други химически средства; паша на кози, както и пашата в горите извън ливадите и пасищата; замърсяване на водите и терените с битови, промишлени и други отпадъци; бивакуване и палене на огън извън определените места, нарушаване на естественото състояние на водни площи, водни течения, техните брегове и прилежащи територии, освен в случаи на опасност от наводнения, които могат да доведат до риск за живота и здравето на хората или настъпване на материални щети; намеса в биологичното разнообразие.

4. В резерватите се забраняват извършването на всякакви дейности, с изключение на посочените в чл. 17 от Закона за защитените територии.

5. Изисквания по Закона за ветеринарномедицинската дейност:

а) при придвижване/транспортиране животните трябва да бъдат придружени от ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване/транспортиране (чл. 132, ал. 1, т. 3а от ЗВД);

б) пускането на животни извън животновъдния обект без придружител (собственик или гледач), освен когато животните се намират в оградени пасища (чл. 139, ал. 1, т. 3а от ЗВД).

6. Земеделските стопани спазват въведените специфични режими на защитената територия.

7. Базови задължения в природните паркове, определени в чл. 31 и 32 от ЗЗТ. В природните паркове се спазват забраните, предвидени в чл. 31 от ЗЗТ, както и забраните, предвидени в чл. 21, ал. 1 от ЗЗТ, когато са приети с плановете за управление.

VII. Земеделските стопани, заявили за подпомагане площи по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 7, са длъжни да спазват ЗИУ 3 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

VIII. Земеделските стопани, заявили за подпомагане площи по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 8, са длъжни да спазват:

1. ДЗЕС 1: Поддържане на постоянно затревени площи на основата на съотношението на постоянно затревените площи спрямо земеделската площ на национално, регионално и подрегионално ниво и на ниво група от стопанства или стопанство в сравнение с референтната 2018 г. Максимално намаление от 5 на сто в сравнение с референтната година.

2. ЗИУ 2 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

3. (отм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.)

4. (изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.) Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, утвърдена със Заповед № РД-09-806 от 25.07.2024 г. на министъра на земеделието и храните, № РД-620 от 10.07.2024 г. на министъра на околната среда и водите (https://www.mzh.government.bg/media/filer_public/2024/08/21/programa_2024-2027.pdf), съгласно ЗИУ 2 от това приложение.

IX. Земеделските стопани, заявили за подпомагане животни по интервенцията по чл. 3, ал. 1, т. 9, са длъжни да спазват:

1. Законоустановени изисквания: ЗИУ 9 и ЗИУ 11 от приложение III "Правила относно предварителни условия съгласно член 12" от Регламент (ЕС) 2021/2115 съгласно ръководството по чл. 55, ал. 2 от ЗПЗП.

2. Наредба № 14 от 2006 г. за минималните изисквания за хуманно отношение при отглеждане на телета (ДВ, бр. 17 от 2006 г.).

3. Наредба № 16 от 2006 г. за защита и хуманно отношение при отглеждане и използване на селскостопански животни (ДВ, бр. 18 от 2006 г.).

4. Наредба № 44 от 20 април 2006 г. за ветеринарномедицинските изисквания към животновъдните обекти (ДВ, бр. 41 от 2006 г.).

5. Националната програма за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болестите по животните, включително зоонозите.

6. (отм. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.)

7. (доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Националната мониторингова програма за контрол на остатъци от ветеринарномедицински продукти и замърсители от околната среда в живи животни и продукти от животински произход, изготвена от БАБХ и в съответствие с изискванията на Наредба № 11 от 2021 г. за мерките за контрол върху определени субстанции и остатъци от тях в живи животни и храни от животински произход, предназначени за консумация от хора (ДВ, бр. 61 от 2021 г.).

Х. (нова - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г.) Земеделските стопани при изпълнение на ангажиментите по интервенциите по чл. 3, ал. 1 са длъжни да спазват мерки I.19, I.20 и I.24 от раздел I. "Общи мерки и условия за всички интервенции" от Становището по екологична оценка № 5-4/2023 г.

Приложение № 10 към чл. 45, ал. 1, т. 3, буква "а"

Силно зависими ентомофилни видове и видове, чийто добив се формира от опрашване

Група култури	
Зърнено-бобови култури - ЗЪРНЕНИ	грах за зърно - пролетен
Зърнено-бобови култури - ЗЪРНЕНИ	фасул полски
Зърнено-бобови култури - ЗЪРНЕНИ	нахут
Зърнено-бобови култури - ЗЪРНЕНИ	бакла за зърно
Зърнено-бобови култури - ЗЪРНЕНИ	леща
Индустриални култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	хмел
Маслодайни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	слънчоглед
Маслодайни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	соя
Маслодайни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	фъстъци
Маслодайни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	лен маслодаен
Маслодайни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	рапица - зимна
Маслодайни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	рапица - пролетна
Влакнодайни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	памук
Медицински и ароматни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	анасон
Медицински и ароматни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	резене
Медицински и ароматни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	кориандър
Медицински и ароматни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	кимион
Медицински и ароматни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	валериана
Медицински и ароматни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	босилек
Медицински и ароматни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	бял трън
Медицински и ароматни култури - ТЕХНИЧЕСКИ КУЛТУРИ	лайка
Медицински и ароматни култури - МНОГОГОДИШНИ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ КУЛТУРИ	лавандула
Медицински и ароматни култури - МНОГОГОДИШНИ МЕДИЦИНСКИ И АРОМАТНИ КУЛТУРИ	шипка
Едногодишни фуражни култури - ФУРАЖНИ КУЛТУРИ	фий
Едногодишни фуражни култури - ФУРАЖНИ КУЛТУРИ	репко
Едногодишни фуражни култури - ФУРАЖНИ КУЛТУРИ	синап

Група култури	
Многогодишни фуражни култури - ФУРАЖНИ КУЛТУРИ	изкуствени ливади - бобови
Многогодишни фуражни култури - ФУРАЖНИ КУЛТУРИ	люцерна
Многогодишни фуражни култури - ФУРАЖНИ КУЛТУРИ	детелина
Многогодишни фуражни култури - ФУРАЖНИ КУЛТУРИ	звездан
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	патладжан
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	тиквички
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	тикви
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	дини
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	пъпеши
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	зелен фасул
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	зелен грах
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	зелена бакла
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	бамя
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	пипер на открито
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	домати на открито
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	корнишони на открито
Плодови зеленчукови култури - ПРЕСНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	краставици на открито
Семкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	ябълки
Семкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	круши
Семкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	дюли
Семкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	мушмули
Семкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	актинидия (киви)
Семкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	смокини
Костилкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	сливи
Костилкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	праскови/нектарини
Костилкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	кайсии/зарзали
Костилкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	череши
Костилкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	вишни
Костилкови овощни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	дрян
Ядкови (черупкови) видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	орехи
Ядкови (черупкови) видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	бадеми
Ядкови (черупкови) видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	лешници
Ядкови (черупкови) видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	кестени
Ядкови (черупкови) видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	шам-фъстъци
Ягодоплодни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	ягоди

Група култури	
Ягодоплодни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	малини
Ягодоплодни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	къпини
Ягодоплодни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	френско грозде
Ягодоплодни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	арония
Ягодоплодни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	касис
Ягодоплодни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	бодливо грозде
Ягодоплодни видове - ОВОЩНИ ВИДОВЕ	боровинки

Приложение № 11 към чл. 72, ал. 1, т. 5

(Доп. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.)

Допустими категории ЕПЖ и ДПЖ за дейността по чл. 72, ал. 1, т. 5

№	Вид животно (ЕПЖ или ДПЖ)	Допустима категория животни от ЖО	Насочено срещу следното заболяване	Период на прилагане на ваксината/начин на прилагане
1.	ЕПЖ и ДПЖ	Всички възприемчиви видове животни, отглеждани във всички животновъдни обекти, разположени в ендемични райони	заболяването ку-треска	в продължение най-малко на 3 години
2.	ЕПЖ	Кравите над 24 месеца	лептоспироза по говедата	крави - през 10 - 15 дни, 2 до 3 месеца след запложданото им
3.	ЕПЖ	Телетата над 2 месеца	лептоспироза по говедата	ваксинират двукратно през 10 - 15 дни
4.	ЕПЖ	Всички ЕПЖ	мукозна болест - вирусна диария	два пъти годишно
5.	ЕПЖ	Всички ЕПЖ	заразен ринотрахеит по говедата	два пъти годишно
6.	ЕПЖ	Кравите над 24 месеца	колибактериоза по телетата	двукратно в напреднала бременност
7.	ЕПЖ	Всички телета на възраст над 10 дни	салмонелоза по телетата	

№	Вид животно (ЕПЖ или ДПЖ)	Допустима категория животни от ЖО	Насочено срещу следното заболяване	Период на прилагане на ваксината/начин на прилагане
8.	ДПЖ	Овце и агнета на възраст над три месеца, предназначени за разплод, които се ваксинират за първи път	ентеротоксемия	двукратно през 15 - 20 дни
9.	ДПЖ	При ваксинирани овце	ентеротоксемия	бустерна ваксинация еднократно
10.	ДПЖ	Всички бременни овце (над 12 месеца), шилета и агнета след отбиването	заразна ектима по овцете	
11.	ДПЖ	Овцете (над 12 месеца)	листериоза	еднократна ваксинация на овцете от месец октомври до месец февруари в стационарните за заболяването селища
12.	ДПЖ	Овцете и козите (над 12 месеца)	заразна агалаксия	еднократна ваксинация през сухостойния период ежегодно
13.	ЕПЖ	Крави (над 24 месеца)	ротавирус и коронавирус инфекции при говеда и телета	От 12-ата седмица до 3-тата седмица преди отелване. Новороденото теле се захранва с коластра в продължение на 2 - 3 седмици.
14.	ЕПЖ	Всички ЕПЖ	хеморагична септицемия (огненица, гърлица)	Двукратно през 1 - 3 месеца на говеда над 2 месеца. Бустерна ваксина през 6 - 12 месеца.
15.	ЕПЖ	Всички ЕПЖ	клостридийни заболявания	Двукратно през 4 седмици. Бустерна ваксина от 2 до 4 седмици преди рисков период или до 1 година от ваксинация.
16.	ДПЖ	Овцете и козите (над 12 месеца)	пастьорелоза	Неваксинирани овце се ваксинират първоначално 2 пъти през интервал от 4 - 6 седмици. След това ежегодно се реваксинират през интервал от 12 месеца. Бустерна ваксинация по време на бременността, 4 - 6 седмици преди раждане, като средство за контрол на заболяванията на техните агънца.

Приложение № 12 към чл. 95, ал. 2

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 46 от 2024 г., в сила от 31.05.2024 г., изм. - ДВ, бр. 19 от 2025 г., в сила от 07.03.2025 г.)

Изисквания по управление на интервенциите и съответните намаления при неспазването им

Ред №	Изисквания за управление за операция или интервенция	Процент на намаление
I. Бенефициентите водят дневник (регистър) на стопанството за всички земеделски дейности, предмет на поетите задължения		10 на сто за съответната интервенция
II. Отглеждането на сортове, устойчиви към климатични условия чрез практики за интегрирано производство		
1.	Спазват общите и специфични принципи за интегрирано управление на вредителите и изисквания, определени в Наредба № 9 от 2021 г. за интегрирано производство на растения и растителни продукти и контрола върху интегрираното производство.	100 на сто за интервенцията
2.	Водят документация за осъществяване на дейностите съгласно образци на заявления, уведомления, протоколи, декларации, дневници и други и спазват задължителни указания на изпълнителния директор на БАБХ, утвърдени по реда на чл. 3 от Наредба № 9 от 2021 г.	50 на сто за интервенцията
III. Насърчаване на естественото опрашване		
1.	За операция "Ангажименти за предоставяне на услугата по опрашване чрез преместване и временно разполагане на пчелни семейства (подвижно пчеларство)"	
1.1.	Вписва в дневник всички дейности по подготовка на пчелните семейства/кошери преди извършването на дейностите по подвижно пчеларство и опрашването.	100 на сто за интервенцията
1.2.	Осигурява допълнително зимно подхранване и ранно пролетно стимулиране на пчелите.	50 на сто за интервенцията
1.3.	Извършен е преглед по чл. 47, ал. 3.	100 на сто за интервенцията
1.4.	Спазва условията по чл. 48, ал. 1.	20 на сто за интервенцията
1.5.	Предоставянето на услугата опрашване се удостоверява с документ (приемо-предавателен протокол), в който са вписани данни за номера от ИСАК на земеделския парцел, земеделската култура, денят на разполагане и периодът на извършване на услугата.	100 на сто за интервенцията
IV. Насърчаване използването на култури и сортове, устойчиви към климатичните условия		

Ред №	Изисквания за управление за операция или интервенция	Процент на намаление
1.	Предвиждат дейности и извършват планираните мероприятия по чл. 49, ал. 1, т. 2, буква "а", които позволяват получаване на добив от заявените площи.	100 на сто за интервенцията
2.	Не използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на тези, които са разрешени за използване в биологичното производство.	100 на сто за земеделския парцел, заявен по операция № 1
3.	Притежават и предоставят официален документ за закупуване на посевния и посадъчен материал, използван за засаждане за стопанската година.	100 на сто за земеделския парцел
V. За дейностите по интервенцията "Опазване на местни породи (автохтонни), важни за селското стопанство"		
1.	Спазват развъдната програма за съответната порода на развъдната организация.	10 на сто за интервенцията
2.	Отглеждат източнобалканска свиня съгласно изискванията на Наредба № 6 от 2007 г. за условията и реда за пасищно отглеждане на свине от източнобалканската порода и нейните кръстоски (ДВ, бр. 29 от 2007 г.)	100 на сто за интервенцията
3.	При загуба на животни вследствие на клане, продажба, смърт или кражба земеделските стопани представят в ДФЗ до 80 дни от деня, следващ последния ден за подаване на заявленията за подпомагане, копие от документ, който удостоверява причината за загубата на животните съгласно чл. 56, ал. 3.	процент на намаление за интервенцията въз основа броя на животните, за които не е предоставен документ: до 10 животни - 5 на сто; от 11 до 40 животни - 10 на сто; над 40 животни - 20 на сто.
VI. Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)		
1.	Извеждат животните на определените пасища, 3 месеца от годината в периода май - октомври (90 дни) или в срока, определен от парка.	100 на сто за интервенцията
2.	На всяко куче трябва да е поставена "спъвачка", както и допълнителни обезопасителни средства при необходимост.	30 на сто за интервенцията
3.	Животните са придружавани от пастир (гледач), ако не се придружават от земеделския стопанин.	50 на сто за интервенцията
4.	Притежават не по-малко от две кучета от каракачанската порода и/или кучета от порода "Българско овчарско куче" при извършване на дейността с кучета.	5 на сто за интервенцията
5.	Спазват изискванията, режимите и нормите на натоварване на пасищата, определени в плановете за управление и одобрени от компетентните органи.	100 на сто за интервенцията
VII. Поддържане на местообитанията на червеногушата гъска (Branta ruficollis), Кръстат		

Ред №	Изисквания за управление за операция или интервенция	Процент на намаление
(царски) орел и Египетски лешояд в орнитологични важни места в обработваеми земи		
1.	Операция "Засяване и отглеждане на есенни зърнено-житни култури в местообитанията на червеногушата гъска на 50 % от заявената по дейността площ и с минимум 30 % царевица"	
1.1.	Не навлизат с техника повече от два пъти в периода 30 ноември - 28 февруари.	5 на сто за интервенцията
1.2.	Не използват и не третират площите с родентициди в периода 15 октомври - 1 март.	5 на сто за интервенцията
1.3.	Не прибират преди 15 октомври реколтата от 5 % от площите, заявени с царевица, или след 15 октомври земеделският стопанин оставя еднократно семена от царевица в количества 40 кг/ха.	10 на сто за интервенцията
1.4.	Предоставя на ДФЗ чрез СЕУ неманипулируеми геопозиционирани снимки от земеделския стопанин за изпълнението на изискването по чл. 67, ал. 3.	100 на сто за земеделския парцел
2.	Операция "Превръщане на обработваеми земеделски земи в постоянно затревени площи, в гнездови райони на Кръстат (царски) орел и Египетски лешояд"	
2.1.	Осигуряват засяване на площите с многогодишни тревни смески и/или с многогодишни житно-бобови тревни смески до 30 септември на годината.	100 на сто за земеделския парцел
2.2.	Предоставят информация и копия на разходооправдателни документи в ДФЗ чрез СЕУ до 30 октомври на първата година за минималното количество вложени тревни смески за количество минимум 50 кг/ха.	30 на сто за интервенцията
2.3.	След първата година земеделските парцели се заявяват и поддържат като постоянно затревени площи, които не се разорават в периода на изпълнение на многогодишния ангажимент.	100 на сто за земеделския парцел
2.4.	В срока на многогодишния ангажимент земеделският стопанин извършва промяна в начина на трайно ползване за съответните имоти съобразно ползването на площите като постоянно затревени, участващи в ангажимента.	100 на сто за земеделския парцел
VIII. Възстановяване и поддържане на деградирали пасищни територии		
1.	Не използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на тези, които са разрешени за използване в биологичното производство.	100 на сто за земеделския парцел
2.	Не изграждат нови отводнителни системи.	100 на сто за земеделския парцел
3.	При необходимост земеделският стопанин извършва допълнително косене на плевели, за да се предотвратят цъфтежът и разпространението им.	10 на сто за интервенцията

Ред №	Изисквания за управление за операция или интервенция	Процент на намаление
4.	Земеделските стопани декларират и извършват дейности на земеделските парцели така, че към 3-тата година тревното покритие ще бъде повърхностно подобрено, а и към петата ще има значително подобрено тревно покритие на заявените площи.	100 на сто за земеделския парцел